

Farní zpravodaj

Římskokatolické farnosti Dolní Loučky, Olší a Žďárec

Číslo 2/2024

Únor 2024

Dobrá je modlitba s půstem

Popeleční středou začínáme liturgicky silné období volně označované Půst. Právě toto slovo dodává aktuálnímu času respekt a duchovní hloubku. Popel na hlavě i půst jsou skutečnosti související s podstatou našeho bytí. Přestože bez stravy nepřežijeme, je možná její redukce z duchovních důvodů. Přiblížme si smysl, praxi a aktuálnost půstu.

Přestože se zdá, že původ výrazu půst by mohl souviset se zvukově blízkými výrazy *poušť* či *pustit* (z rukou), podobně jako několik náboženských výrazů přešlo slovo půst do slovníku Slovanů ze staroněmeckého slova *fasto* (půst) či gótského *fasten* (postit se v po jídání).

V Bibli se v původním jazyce Starého zákona, v hebrejštině, nachází sloveso *cum – postit se* 21krát a podstatné jméno *com – půst* 28krát. Oba výrazy najdeme

zejména v textech Starého zákona z období po babylonském exilu ukončeném v roce 539 před Kr. Od té doby se praxe půstu stávala u Židů stále běžnější, a proto není divu, že proroci se nevyhýbali ani kritice formálního půstu (Iz 58,1-12; Zach 7,4-14; Joel 2,12-14), která tkvěla

v tom že náboženský úkon musí být ve shodě s chováním vůči bližnímu, a tedy až tento sociální aspekt množí opravdový půst.

V řeckém překladu Starého zákona, v tzv. Septuagintě, a v Novém zákoně se sloveso *nésteuein* - *postit* použije celkem až 48krát (20krát v NZ) a podstatné jméno *nésteia* - *půst* 38krát (5krát v NZ); přičemž v Novém zákoně se půst zmiňuje pouze v prvních třech evangeliích, ve Skutcích apoštolů a v Druhém listě Korint'ánům.

Smysl a kající ráz půstu

Biblické výrazy se významově týkají úplného nebo částečného zdržování se jídla a pití během dne nebo v délce tří dnů (Est 4,16). Při delším půstu Mojžíše, Eliáše nebo Daniela se používají popisné věty, například nejedl chléb a nepil vodu (v Ex 34,28; Dt 26,14; 1 Kr 19,8; Dcm 10,3). Půst je někdy reakcí na žal ze smrti příbuzného či přítele, nebo kvůli jiné zvláštní situaci (1 Sam 31,13; 2 Sam 1,12; 3,35; 1 Krn 10,12; Neh 1,4). Jindy se půstem reagovalo na existující nebo bezprostřední hrozbu, a vázalo se k němu vyznání hříchů (1 Sam 7,6; Neh 9,1-2; Dan 9,3-19; srov. Jer 14,7-12; Jon 3, 4-9), nebo modlitba jako zesilující prostředek pokání (Ezd 8,21.23), čímž se konal jakýsi kající obřad. Půstem se navodil lidský postoj požadovaný od Pána ve formě sebeponížení či sebeodmítnutí.

Půstem se král David po hříchu s Betsabe snažil odvrátit Boží hněv (2 Sam 12,16.22). Půst připravoval člověka na další aktivitu, pro jistý úkol nebo rituál (Ezd 8,21; Est 4,16; Dan 9,3). Mojžíš, Eliáš a Daniel se vyloučením jídla a pití připravovali na setkání s Bohem a přijetí zjevení. V kontextu Pánovy války vedené Izraelity se také postilo, na co odkazuje text v Sdc 20, 26; 1 Sam 14,24; Iz 22,12-14 a Jdt 4. Příležitosti a motivace půstu jsou sice různé, ale společným jmenovatelem zůstává touha předstoupit s pokorou a vírou před Boha v očekávání jeho zásahu.

Praxe a karikatura půstu

Půst nabyl v židovství významu nejen osobního, ale i kolektivního pokání. V židovské poexilové tradici se konal kající a postní *jom kippur* (den smíření). Vznik tohoto svátku se programově antedatuje do období putování Izraele pouští v Lv 16. Až dodnes se slaví po začátku židovského nového roku v 10. den měsíce *tyšri*. Byl ustanoven ke kolektivnímu odčiňování hříchů z předešlého

roku pomocí pokání, přísného půstu a přinášením obětí. Až dosud je konání tohoto půstu znamením přináležení k vyvolenému národu (Lv 23,29). I ve výroční den katastrof zachovávají Židé kolektivní půst, zejména 9. dne měsíce *ab* na památku zničení prvního i druhého chrámu v Jeruzalémě.

Zbožní Židé se v době Ježíše Krista postili z osobní zbožnosti jako například prorokyně Anna (Ic 2,37). Půst této stařenky je výrazem čekání starobylého Izraele nové naděje a spásy od Boha, které přicházejí v Dítěti Ježíši. Ježíšův půst v judské poušti je obdobím přípravy na jeho veřejnou činnost a utužením důvěry v Otce. Učedníci Jana Křtitele se postili podobně jako farizeji (Mk 2,18), někteří až dvakrát do týdne (Lk 18,12). Praxe půstu u křesťanů sehraje menší roli než v židovském náboženství po návratu z exilu. Smysl půstu sice zůstává i v Novém zákoně podobný, Ježíš však přehodnocuje jeho praxi.

Přestože Ježíš nenařizuje časté půsty učedníkům, váží si tohoto druhu spravedlnosti, je však podobně jako dávní proroci proti formalismu či okázalosti půstu a vede nás v něm na podstatu: Když se však postíš ty, pomaž si hlavu a umyj si tvář, abys neukazoval lidem, že se postíš, ale svému Otci, který je ve skrytosti; a tvůj Otec, který vidí i to, co je skryté, ti odplatí. (Mt 6,17-18).

Půst nelze absolutizovat. Pravý důvod půstu má být v lásce k Bohu, proto i Ježíš chce, aby se konal v ústraní, kde je Bůh jeho jediným svědkem. Půst tak vyjádří naději v Boha a ve vnitřní spravedlnost.

Důležitější než půst je odpoutat se od bohatství (Mt 19,21), žít v dobrovolné zdrženlivosti (Mt 19,12) a hlavně zřít se sebe sama a nést svůj kříž (Mt 10, 38). V půstu lze snadno upadnout do formalismu, který nesnášeli již proroci. Kdo se chce líbit Bohu, má připojit k půstu lásku k bližnímu v podobě almužny a skutků milosrdenství a upřímnou modlitbu. Proto i Ježíš neřeší otázku půstu izolovaně a předestře ho ve své programové řeči na hoře (Mt 5, 3 - 7) v části o praktikování vztahu k Bohu až jako třetí prostředek po almužně zaměřené na bližního a po modlitbě zaměřené přímo na Boha (Mt 6, 1-18).

Obliba půstu v Církvi

Raná církev přebírá židovské zvyklosti v oblasti půstu a doplňuje je Ježíšovými ponaučeními. Skutky apoštolů zmiňují liturgii

spojenou s půstem a modlitbou (Sk 13,2-3; 14,23). Svátý Pavel, těžce zkoušený a trápený hladem a žízní, připojuje navzdory všemu i dobrovolné pústy (2 Kor 6,5; 11,27). Velmi brzy se začne půst křesťanů praktikovat ve středu a v pátek, na vzpomínku Kristova zatčení a umučení. V časné církevní tradici se uvažovalo, že Ježíš byl zatčen už ve středu večer, a ne ve čtvrtek. Ve starokřesťanském spise *Didaché* (Učení Dvanácti apoštolů) z roku 90 po Kr. se píše o praxi půstu toto: „Nemějte svůj půst spolu s pokrytci. Oni se postí druhý a pátý den po sobotě (pondělí a čtvrtek). Vy se však postíte čtvrtý a přípravný den (středa a pátek).“ Ve středověkých kláštorech se praktikovaly ještě přísnější pústy. Mnozí mniši jedli jen každý druhý den, jiní se postili pět dní v týdnu, jedli jen v sobotu a v neděli. A měli omezení i ve výběru potravin. Zříkaly se masa, vajec, sýra a vína. Jejich obvyklou stravou byl chléb, sůl, luštěniny, byliny, zelenina, sušené ovoce, přičemž dávali přednost syrové stravě před vařenou, která měla již charakter svátečního jídla. V životopisu o sv. poustevníkovi Andreji Svradovi, žijícím v 11. století pod Zoborem a později u Trenčína, se vzpomíná, že „když nadešel čas čtyřicetidenního půstu, dostal od otce opata Filipa čtyřicet ořechů a spokojený s tímto pokrmem s radostí očekával den svatého Vzkříšení. V ty dny nikdy, kromě času modlitby, nevynechal práci.“

Půst Církve ve starověku a ve středověku byl výrazem bdělosti a očekávání Pána. Křesťané tím vyznávali, že spása zde ještě není tak, aby jí byli úplně proniknuti. Pro křesťany byly postní dny dny větší bdělosti pro Boha. Nazývali je vojenským výrazem *stationes* – zastavení. Svátý Atanáš hovoří o účincích půstu: „Pohlédni na to, co způsobuje půst! Uzdravuje nemoci, vysušuje překypující tělesné šťávy, zahání zlé duchy, odplaší zvrácené myšlenky, dodává mysli větší jasnost, očisťuje srdce, posvěcuje tělo a postupně člověka přivádí před Boží trůn. Velkou silou je půst a vede člověka k velkým úspěchům.“ Na jiném místě říká sv. Jan Zlatoústý: „Půst těla je pokrm pro duši!“ a sv. Peter Chryzolog: „Půst je klid těla.“ Neklid vzniká z nemírnosti v oblasti instinktů a vášní.

Aktuálnost a užitek půstu

Ježíš a osvědčená praxe v Církvi nám pomáhají získat střízlivý pohled na půst, jeho aktuálnost a užitečnost. Ježíš to nastínil ve slovech: „Ale přijdou dny, kdy jim ženicha vezmou;

potom, v ten den, se budou postit“ (Mk 2,20). Prvním příchodem Ježíš naplnil očekávání Izraele; i modlitby a půsty prorokyně Anny byly Bohem odměněny. Ježíšovo zmrtvýchvstání však ještě přímo nevede ke zcela dokonalé radosti, kterou zakusíme až jednou u Pána, proto pokání zůstává součástí našeho života, a protože půst je výrazem pokání, má svou hodnotu, když posiluje určitou formu komunikace s Bohem paradoxně přes abstinenci od věcí, bez kterých nepřežijeme. Církev nám přikazuje přísný půst na Popeleční středu a Velký pátek, ale postním dnem či dnem pokání je každý pátek, kromě svátků, a kající pro křesťany je celá postní doba. U nás se páteční půst spojuje zejména s bezmasým půstem, ale Církev nám nabízí adekvátní náhradu. Zde můžeme být kreativní a z lásky k Ježíši zkusit abstinovat od toho, co nás příliš rozptyluje a je nám příjemné (zábava, online strávený čas, televize či mnohé jiné požitky). Testem správnosti našeho půstu je však náš kontakt s druhými, milosrdenství k nim či mluvení o nich. Svatý Bazil odkazuje: „Lepší je jíst maso, než požírat své bratry pomlouváním.“ Pravý půst vede člověka k usebranosti a pokoře. Půst zintenzivňuje zejména prosebnou modlitbu. Chceme-li se za někoho vážně modlit, je dobře podložit svou modlitbu i půstem. V knize *Tobiáš* zazní rada: Dobrá je modlitba s půstem (Tob 12,8), Modlitba už není jen záležitostí hlavy, ale angažuje se v ní celá bytost. Voláme k Bohu tělem i duší. Půstem omezujeme vitální sílu, čímž ukazujeme, že pomoc očekáváme jedině od Boha. Na naší pouti k věčnosti má všechno svůj čas: „Je čas k pláči i čas k smíchu.“ (Kaz 3,4). Půstem prožíváme fakt, že i Ježíš sám se postil a jako „Ženich byl vzat“. Neděle a svátky nás zase ujišťují, že on je naším zmrtvýchvstalým bratrem. A tak se půst střídá neustále s radostí z Pána

(podle KN!)

Po stopách trpícího Ježíše

Kdo navštívil Jeruzalém, události Ježíšova utrpení, smrti a vzkříšení se mu najednou slily do živého celku. Zveme na krátkou meditativní procházku ulicemi svatého města.

BETANIE – vesnička Lazara, Marie a Marty. Tady Ježíš trávil chvíle přátelské pohody. Šest dní před ukřižováním mu při hostině na rozloučenou Marie pomazala nohy vzácnými mastmi a utřela vlastními vlasy na den Pánova pohřbu. Nachází se na úpatí Olivovy hory. (*kostel sv. Lazara*)

Freska v hlavní lodi kostela

BETFAGE – osada mezi Betanií a vrcholem Olivovy hory. Týden před Velikonocemi zde Ježíš nasedl na oslákto a přes Olivovou horu slavnostně

vstoupil do Jeruzaléma. Splnila se slova proroka: „Hle, tvůj Král přichází na oslátku.“

DOMINUS FLEVIT – Pán zaplakal – malá kaple připomíná Ježíšův pláč nad Jeruzalémem. Nad městem, které zabíjelo proroky a nepoznalo čas svého navštívení, ačkoli Ježíš chtěl shromáždit jeho děti jako kvočna kuřátka. Zde Ježíš trávil v modlitbách noční hodiny před svým umučením.

GETSEMANSKÁ ZAHRADA - „Místo lisu“ na úpatí Olivové hory. Po Poslední večeři sem Ježíš přišel se svými učedníky. Bylo to jeho oblíbené místo. Jidáš věděl, kam má přivést vojáky, aby ho zajali. Nad skálou, na které se krví potil, je hlavní oltář Baziliky národů.

padli do pokušení“.

BAZILIKA AGONIE – nebo Bazilika národů. Ježíš, pravý Bůh a pravý člověk, zde prožíval nejtěžší zápas svobodného přijetí utrpení za spásu lidí. Neustálé přítomnosti baziliky připomíná Ježíšovu smrtelnou úzkost a rozhodnutí přijmout Otcovu vůli. Podobně jako pro učedníky i pro poutníky je výzvou „bdít, aby ne-

OLIVY – v Getsemanské zahradě jsou památníky staletí. Podle odborníků mohou sahat až do Ježíšových dob. Důležitější jsou však historické události spásy, které svou majestátností připomínají. Vitalita tohoto stromu činí jej symbolem nesmrtelnosti.

VEČEŘADLO – gotické klenby dotvářejí prostředí tohoto posvátného místa z křižáckého období na místě „velké síně v patře“, kde Ježíš jedl s učedníky velikonočního beránka. Místo připomíná ustanovení Eucharistie a svátosti kněžství. Zde se uzavřela „nová a věčná smlouva“ v Ježíšově krvi. Mytím nohou učedníkům zde Je-

žíš vyslovil přikázání o bratrské lásce.

VIA DOLOROSA – křížová cesta. V Jeruzalémě se poutníci modlí tuto pobožnost počínaje v pevnosti Antonia, kde Pilát odsoudil Ježíše. Odtud přecházejí ulicemi dnešního starého Jeruzaléma až na Golgotu. Historické vykopávky z Ježíšových dob jsou několik metrů hlouběji. Avšak jako dnes, i za Ježíšových časů to byly ulice rušného každodenního života.

KŘÍŽOVÁ CESTA - uprostřed současného ruchu jsou místa, připomínající zastavení křížové cesty. Poukazují na to, že Ježíš se svým křížem i dnes prochází těmito ulicemi v podobě potřeb našich bližních - „byl jsem hladový, žíznivý, nemocný, v žaláři... Co-koli jste udělali jednomu z mých nejmenších, mně jste udělali.“

GOLGOTA – Místo lebky, místo ukřižování. Bylo za hradbami někdejšího Jeruzaléma. Dnes je součástí Baziliky Božího hrobu, na skále, jejíž trhliny po zemětřesení dodnes vidět. V tichu si lze polibkem uctít místo, na kterém stál Ježíšův kříž.

BOŽÍ HROB – je o několik metrů níže ve stejné bazilice. Poutníci mohou vstoupit do jeho vnitřku. V nejnižší položené části baziliky se nachází místo, kde sv. Helena našla pozůstatky Ježíšova kříže. Několik metrů od Božího hrobu je reliéf, připomínající setkání Pána Ježíše s Marií Magdalénou. Vedle je kaplička připomínající Ježíšovo setkání se svou matkou.

PRÁZDNÝ HROB – Nejpodstatnější je však skutečnost, že Ježíšův hrob je dodnes prázdný. Je jen branou, kterou Ježíš vstoupil do oslaveného života s Otcem a kterou nechal otevřenou pro všechny, co s Kristem vykročili na cestu kříže. „Ježíš vstal a žije“ – byla zvěst, která hnala apoštoly do celého světa a dodnes mění jeho dějiny.

(podle KN!)

Církev a Vítězný únor 1948

V učebnici dějepisu nelze přehlédnout datum 25. únor 1948. Je to den, kdy moc v tehdejší Československu definitivně převzala komunistická strana. Zcela bezděčně se vynořuje otázka, co se tehdy dělo s Církví, jaký měla postoj k této události.

Únorový převrat zahrnoval několik dílčí akcí od demise nekomunistických ministrů až po mítinky manifestující "vítězství pracujícího lidu". Jeden z nich se konal na Staroměstském náměstí v Praze za mimořádných mrazů. Do dějin vešla fotografie Klementa Gottwalda, řečnického v teplé čepici, kterou mu obětavě nabídl vedle něj stojící Vladimír Clementis. Sám si dal na hlavu Gottwaldův klobouk. Autentická fotografie se proslavila tím, že se ztratila z oběhu a stala se – podobně jako vzácné exempláře známek mezi filatelisty – nedostupnou. Nahradila ji její nová, retušovaná verze, na které V. Clementis v klobouku „zmizel z obrazu“. Mezitím totiž nechal Gottwald svého dobrodince odsoudit v zinscenovaném soudním procesu. A po popravě se stalo „politicky neúnosným“, aby na fotografiích a obrazech nadále stáli vedle sebe...

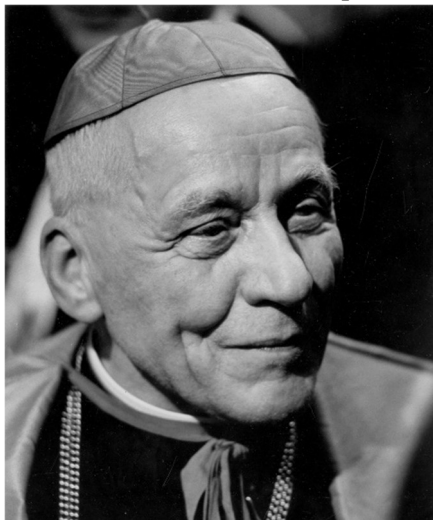
Katolická církev u nás prožila i před únorem mnohá příkoří. Zestátnění církevního školství a kolejí, zatýkání kněží a laických aktivistů, zastavení katolických novin a časopisů, zrušení katolických spolků, prohlídky na biskupských úřadech, špiclování na veřejných katolických akcích – to vše již bylo přítomno. Arcibiskup Karel Kmeřko jako svědek během soudu s bývalým prezidentem Slovenské republiky Josefem Tisem v lednu 1947 dostal otázku: „Splnily se tedy předpoklady o bolševickém pekle?“ Arcibiskup se zamyslel a přímo prorocky odpověděl: „Tohle ještě není peklo, to může být očištěc.“

Navenek se zdálo, že komunistický státní převrat je pouze výměnou neposlušných ministrů a úředníků. Brzy však mnozí pocítili tíhu tvrdého úderu. Akční výbory na Slovensku vyhodily ze zaměstnání, degradovali nebo poslali předčasně do penze téměř 40 000

lidí. Komunistická strana se soustředila v prvních měsících na konsolidaci poměrů ve státě. Ve vztahu k církvím proto z taktických důvodů nevystupovala konfrontačně, spíše měla zájem o vyjádření jejich loajality s režimem. Představitelé menšinových nekatolických církví se zachovali vstřícně. Nejpočetnější Katolická církev však odmítla vydat prohlášení k politické situaci a zaujala zdrženlivé stanovisko.

Odvážný hlas pouze z Katolické církve

Na přehmaty nové státní moci upozornil již 26. února 1948 ve své výzvě „Vzpamatujte se!“ pražský arcibiskup Josef Beran. Slovenští biskupové se ozvali společně memorandem adresovaným předsedovi Sboru pověřeniků Gustávu Husákovi. Ohradili se v něm proti perzekuci velkého množství slovenských katolických inteligentů a všech těch, „kteří se osvědčují, že nejsou si vědomí žádného přestupku, ať už proti státu, nebo proti jeho lidově demokratickému zřízení, nebo jeho vládě. Vytýká se jim většinou paušální asociálnost nebo negativní postoj k našemu lidově demokratickému zřízení neboli reakcionářství. Postižení jsou krutě. Buď jsou zcela propuštěni ze služeb, nebo jsou daní na dočasnou dovolenou, přičemž neočekávají, že by byli přijati zpět; jiní jsou zase posíláni na odpočinek poměrně v mladém věku, tedy ne s plnou penzí. K těmto skutečnostem nemůžeme mlčky přihlížet“. Tento odvážný hlas zazněl pouze z Katolické církve a dodnes je svědectvím statečnosti biskupů, kteří našli odvahu pojmenovat věci pravým jménem. Tato kritika však sloužila jako důkaz „reakčnosti“ biskupů. Biskupové byli ochotni a vítali mnohé pozitivní sociální změny, které usnadňovaly život lidí. Zdůraznili, že se neztotožňují s žádným konkrétním politickým režimem, a odmítli všechny krajnosti.

Kardinál Josef Beran (1888-1969) byl vězněm nacistického i komunistického režimu. Jako jediný Čech byl pohřben vedle papežů v Bazilice sv. Petra v Římě.

Komunističtí činitelé potřebovali ukázat, že za nimi stojí katolíci, a když nezískali biskupy, pokusili se o to s kněžími a laiky. Našlo se i dost těch, kteří jim uvěřili a byli je ochotni podpořit. Pomocí nich ovládli zbytky katolického tisku a spolků a vytvořil vnitřní tlak v Církvi. Principiální postoj biskupů vedl k otevřenému rozporu mezi tvořící se skupinou tzv. vlasteneckých kněží a biskupy. Současně podráždil komunistické vedení, které chtělo využít kněží v politice k tvorbě pozitivního veřejného mínění doma i v zahraničí. Suspenze těchto kněží pro jejich politickou činnost (na Slovensku Alexander Horák a Josef Lukačovič) byly argumenty v rukou komunistického vedení, které je účelově využívalo proti biskupům.

Jen s vědomím a se souhlasem papeže

Od 10. května 1948 sice biskupové rokovali s představiteli státu, ale už na začátku se ukázala vzájemná nedůvěra. Zástupci Katolické církve byli ochotni jednat a dohodnout se, ale upozorňovali, že to nemohou udělat bez vědomí a souhlasu papeže. Představitelé státní moci zase trvali na dohodě bez Vatikánu a postavili ultimátum – buď naprostá loajálnost k režimu a dohoda s ním podle jeho představ, nebo boj. Uzavřením „dohody“ s Katolickou církví podle představ komunistické strany by se tehdejší Československo stalo první z tzv. lidově demokratických zemí, kde by se to podařilo. Důsledky takové „dohody“

lze těžko předvídat. Během jednání vyslovili zástupci státní moci požadavek, aby se Katolická církev postavila kladně k volbě nové hlavy státu, za kterou byl navržen předseda komunistické strany Klement Gottwald. V den volby prezidenta 14. června 1948 vyzváněly kostelní zvony a Klement

Gottwald se se členy vlády zúčastnil mše svaté se slavnostním Te Deum v pražské Katedrále sv. Vítá. Vláda zase na oplátku zastavila trestné stíhání proti 60 katolickým kněžím. Celou událost propaganda šikovně využila jako souhlas Katolické církve s novým politickým režimem. Arcibiskup Beran proto musel reagovat zvláštním poselstvím čteným v kostelích, ve kterém věc vysvětlil.

Postupně se stále zjevněji ukazovalo pokrytectví režimu, který jednal s Církví na jedné straně a na druhé ji omezoval a oslaboval, kde jen mohl. Biskupové vystihli tuto taktiku, a proto ze svých porad v Nitře připravili Pastýřský list

o církvi, ve kterém velmi výstižně popsali situaci: „I když nás tíží nejjeden hospodářský problém, i když není pokoje mezi národy a státy, není vyloučeno, že budete opět podrobena zkoušce věrnosti k Církvi svaté. Správné prožití života i váš věčný osud bude záviset na tom, jak obstojíte. Proto biskupové, pastýři vašich duší, které ustanovil Duch Svátý za dozorce, aby pásli Církev Boží, a kteří jsou povinni bdít nad pravostí vaší víry, k vám dnes mluví o Církvi svaté. V bouřkách doby nesmíte ztratit jasný pohled a správný úsudek o Církvi Kristově, která přes tisíciletí pevná a neochvějná ve své nauce a poslání i dnes září nad všeobecným zmatkem jako maják pravdy a života.“

V zákulisí komunistické vedení zatím připravilo tajný plán postupu proti církvím a náboženství s cílem postupné likvidace. Dne 30. srpna 1948 se na poradě vedené tehdejším ministrem spravedlnosti Alexejem Čepičkou vytyčily tři úkoly: 1. zabránit, aby se náboženství stalo zbraní nepřátel režimu, 2. omezit možnost zneužívání náboženství k politice, 3. využít náboženství jako spojence režimu, 4. hmotně zainteresovat duchovenstvo.

Dokument věnuje největší pozornost Katolické církvi, která je podle něj řízena mocí, nepřátelskou vůči tzv. lidově demokratickému režimu. K oslabení Katolické církve se má využít vnitřních rozporů mezi oddaností Církvi a láskou k vlasti, mezi církevní hierarchií a nižším klérem, mezi církevní

Proces Machalka a spol. byl první vykonstruovaný proces v režii komunistické strany namířený proti Katolické církvi.

věroukou a „vědeckým světovým názorem“. Jako nutné se ukazovalo „vyloučit vliv Vatikánu z naší církevní politiky“.

Plán počítal s otevřeným konfliktem mezi režimem a biskupy. Jeho výsledkem mělo být vytvoření a usměrnění hnutí „pokrokových katolíků“, kteří by prohlásili Římskokatolickou církev v ČSR za Národní katolickou církev nezávislou na Římu. Odstranil by se papežský primát, do liturgie by se zavedl národní jazyk, jinak mělo zůstat vše nezměněno. Nová hierarchie měla být vysvěcena s pomocí Ruské pravoslavné církve nebo s pomocí Polské národní církve. Současně s uskutečněním tohoto plánu se mělo plnit i konečné řešení –

definitivní likvidace náboženství. Prostředkem mělo být odtržení náboženského života od občanského, měl se uzákonit povinný občanský sňatek, měly se rozvinout občanské obřady a církvím vzít matriky. Výchovu mládeže měla do značné míry přebrat škola a mládežnické organizace, které by vštěpovaly marxisticko-leninskou ideologii jako světový názor a náhradu za náboženství. V budoucnosti se počítalo se zavedením povinné náboženské daně, která měla znechutit věřící a být podnětem k postupnému přerušení styku s církvemi a náboženstvím vůbec. Tento plán měl klíčový význam, protože velká část z něj se v následujících letech skutečně realizovala.

Svědci víry ve vězeních a v pracovních táborech

Komunistická moc tak jako jiná moc předtím, která se pokoušela o likvidaci Církve, chápala Církev pouze jako instituci, kterou je třeba ovládnout správnými lidmi, kontrolovat a diskreditovat ve veřejnosti. V tomto směru pracoval výkonný státní aparát – církevní tajemníci, tajná policie, straničtí funkcionáři a média. Navenek byla Církev skutečně pokořena. Vězení a pracovní tábory se plní svědky víry. Ti, co zůstanou venku, buď pracují v ilegalitě a vytvoří síť skryté církve, nebo musí být loajální. Biskupové i kněží byli nuceni dávat prohlášení k Vítěznému únoru, podepisovat zdravice k narozeninám Stalina, vstupovat do Svazu československo-sovětského přátelství a pomáhat při zakládání jednotlivých zemědělských družstev. Toto vítězství však bylo jednou z mnoha epizod v dějinách. Církev přežila i komunistickou moc. Ukázala se jako živý organismus, který pronásledováním zmocněl.

Od Vítězného února uplynulo již 76 let

Církev u nás je dnes svobodná. Nenávist k pravdě a pronásledování však nepominou, dokud budou křesťané křesťany. A nemusí to být jen krvavé pronásledování. Bolestivými ranami jsou velké sociální rozdíly, egoismus, život bez morálky a zodpovědnosti, vnucování falešných vzorů médií, zneužívání prostoru svobody k otevřeným útokům proti Církvi a podporování nejednoty v jejích řadách. To vše se bezprostředně týká života věřících a Církve. Vítězný únor je pro nás

stálou výzvou. Aby se nezopakoval, je třeba postavit vítěznou jednotu Letnic nad Babylonem. Tak to Svatý Otec Benedikt XVI. řekl 12. května 2012 na svátek Seslání Ducha Svatého. Babylón je podle něho království, ve kterém lidé nabývají takovou moc, že už nepotřebují vzpomínat na vzdáleného Boha. „Cítili se dostatečně silní na to, aby vlastními silami vybudovat cestu, která vede do nebe, kde by mohli zaujmout Boží místo... Zatímco lidé společně pracují na stavbě věže, uvědomují si, že se staví jeden proti druhému. Protože chtěli být jako Bůh, riskovali, že už nebudou ani lidi, protože ztratili základní prvky lidského bytí: schopnost dohodnout se, porozumět si a pracovat společně,“ řekl Benedikt XVI. Proti babylonskému rozdělení, které přichází, je třeba postavit jednotu jako dar Božího Ducha. Ten dá křesťanům nové srdce, nový jazyk, novou schopnost komunikovat. Proto v současném světě rozdělení, nedůvěry, nenávisti a závisti se nesmíme dát zahnat do pasivity a beznaděje, je třeba být aktivní, trvat na svém a nedělat kompromisy s vlastním náboženským přesvědčením, domáhat se svých práv, pokud nejsou respektovány – poukazovat na problémy ve společnosti a řešit je. Důležité je vzájemně se otevírat, pomáhat si a i přes rozdíly se sbližovat v každodenním životě jako křesťané. Tak se vytvoří účinná alternativa a lépe vynikne původní poslání Církve.

(podle KN!)

Sekularizace a sekularismus

Znalci dějin si již dříve všimli, že v minulosti lidé rozdělovali svět na dvě sféry: *sacrum* – to, co je posvátné, zasvěcené, oddělené od druhé sféry, kterou je *saeculum* – svět. V dávných dobách byl svět plný posvátných skutečností. Celá příroda byla posvátná – hory, prameny, jezera, moře, vítr, sníh, ale i posvátná místa: stromy, háje, svatyně, jeskyně - to vše, co v člo- věku vzbuzovalo strach a hrůzu,

všechno bylo částí posvátna. Postupně však mnohé skutečnosti přestaly mít posvátný charakter a tomuto procesu říkáme sekularizace. Sekularizace však není skutečnost, která vznikla tím, že člověk přestal být věřícím. I když v této oblasti je ještě mnoho studií a teorií, přece je důležité, abychom si uvědomili, že jedním z velkých a rozhodujících faktorů sekularizace starověkého světa byla právě křesťanská víra. Právě její nauka o stvoření, toto silné poselství o jednotě a dobrotě stvořeného světa, postupně zbourala všechny bašty starověké sakrální vize světa, plného božstev a tajemných nadpřirozených sil. Příroda přestala představovat chaotický nebezpečný zdroj posvátného strachu, přestože člověk dlouhá staletí neuměl mnohé věci v přírodě vysvětlit, přece se jí už nebál tak jako starověký člověk.

Když se však v křesťanském světě zrodil radikální koncept vědeckého poznání a příroda se začala více analyzovat, jak obdivovat přišla druhá vlna sekularizace, která otřásla i celou křesťanskou vírou. Během více než pětistiletí poznávání světa vědeckými metodami se nový moderní člověk ocitl ve světě, kde už téměř nic není svaté, kde nemá místo nic nadpřirozeného, kde vše lze objektivně analyzovat a kde máme právo (které jsme si dali sami) všechno posuzovat a využívat na náš vlastní prospěch.

(podle KN!)

Neprozkoumané pole

V sekularizovaném světě potřebuje křesťan najít hrdost na svou tradici a poselství, jehož je nositelem.

Přestože víme, že dějiny křesťanství a Církve nejsou bez viny a hříchu (vzpomeňme si na veřejné odprošení Jana Pavla II.), na druhé straně obraz křesťanství a Církve se dlouhé století ideologicky zanáší, špiní a zesměšňuje. Proto i když svět stojí před velkou prázdnotou, množství lidí už tuší, ba přímo má jistotu, že velký moderní projekt štěstí nepřinesl očekávané štěstí. Všechno se však už nedá vrátit zpět. Nejen hrdost, ale i celková situace světa nedává perspektivy jednoduchého návratu. Proto se hledají nové cesty.

Tyto cesty jsou však ještě „svobodnější“ než ty předtím. Kdysi marxismus nebo jiná učení dávala novou náplň tradičním hodnotám tím, že je částečně osvo-

bozovala od předpisů a příkazů. Nové směry mají odvahu tradiční hodnoty úplně měnit (rodinu, manželství, postoj k životu). Pouštějí se na velké a nebezpečné cesty, vyhlásují se za nová spásonosná poselství pro celé lidstvo, ale jen těžko se zbavujeme dojmu, že vznikají minimálně pod tlakem sebelásky, pokud ne něčeho horšího.

Zůstat v tomto světě věřícím vyžaduje odvážné lidi, kteří budou přemýšlet o tom, jak mohou evangelium zprostředkovat i v sekularizovaném světě poutavě

a srozumitelně. Navzdory všemu totiž věříme, že člověk i dnes může být okouzlen Božím slovem a jeho láskou. Zajisté, víra je milostí a není jen záležitostí našich schopností. Bůh si i v této době najde cestu k lidstvu. Máme-li rádi lidi tohoto světa, budeme i my

nacházet cestu k nim, abychom jim pomohli orientovat se v klamavých a nebezpečných iluzích štěstí.

Naše odvaha tedy pochází z naděje, kterou máme v Bohu, a ze síly lásky, kterou máme k lidem kolem nás. Bůh nás znovuzrodil pro živou naději tím, že vzkřísil Ježíše z mrtvých (srov. 1 Pt 1, 3). Tuto naději nemůžeme považovat za falešnou, ani nejistou. Proto se „neochvějně držíme naděje... všimějme si jeden druhého, a tak se pobízejme k lásce a k dobrým skutkům. Neopouštějme naše shromáždění, jak to mají někteří ve zvyku, ale povzbuzujme se“ (Žid 10,23-25). Chce to velkou odvahu a sílu. Ne jednoho člověka – samotáře, ale semknutého a zapáleného společenství křesťanů.

(podle KN!)

Odvaha žít podle víry v sekularizovaném světě

Být křesťanem vyžaduje vždy velkou dávku odvahy, Ježíš ji pro své následovníky vyjádřil slovy: „Kdo miluje otce nebo matku víc než mě, není mě hoděn. A kdo miluje syna nebo dceru více než mě, není mě hoděn“ (Mt 10,37 - 38). Sílu tohoto požadavku chápe ten, kdo překonal rodinnou a kmenovou spoutanost lidí, odpoutal se od ostatních, tedy například změnil náboženství. To je těžké rozhodnutí!

V prvních křesťanských komunitách v řecko-římském pohanském světě bylo také třeba mít odvalu. Být křesťanem znamenalo přestat se účastnit pohanských

kultů a oslav, ba dokonce nekupovat maso na tržnicích, neboť tam se prodávalo maso zvířat obětovaných bohům (srov. 1 Kor 8). Křesťané vedli v očích pohanů podivný život, a proto se museli bránit různým pomluvám a domněnkám.

Svatý Justin (2. stol.) obhajuje křesťany, že i když nechodí do chrámů jako jiní, nejsou ateisty, ale věří v jednoho Boha Svořitele, v jeho Syna, který přišel na tento svět, a v Ducha, který všechny posvěcuje.

Časy se mění, odvaha zůstává

I když se křesťanská víra upevnila a stala se základním pilířem společnosti, žít naplno podle křesťanské víry znamenalo nabrat odvalu a prolomit všeobecnou povrchnost a vlažnost. Příklady svatých poukazují na jejich odvalu kráčet proti proudu – více poslouchat hlas Boha než své rodiče, kteří pro ně měli své plány, poslouchat své svědomí a neuspokojit se s pohodlným a nenáročným životem, který by jim mohlo zabezpečit kněžské nebo řeholní postavení, opustit vše jen proto, aby mohli sloužit Bohu tam, kde to bylo nejvíce zapotřebí.

Je dnešní svět stejný jako ten v minulosti, nebo je jiný? Na jedné straně se cítíme součástí lidstva, vidíme, o čem snili generace před námi a kam jsme my přišli,

na druhé straně všechno to, čeho jsme dosáhli a co se ve světě uskutečňuje, přece jen nemá obdoby. Jsme stejní i odlišní zároveň.

Nový svět, nová odvaha

Na tento nový svět, který se zrodil, je třeba novou odvahu. V něm – tak silně a sebevědomě přesvědčeném o své vlastní pravdě – budeme přinejmenším podivnými tvory.

Pokud se člověk ve starověku přírody bál, ve středověku ji ve své víře obdivoval a částečně i studoval, moderní člověk začal přírodu zkoušet zejména proto, aby ji ovládl a dokázal využít. Vedla ho představa, že právě tudy směřuje cesta do šťastné budoucnosti lidstva, které světlem svého rozumu odstraní nejen strach před přírodou, ale vyřeší i otázky nespravedlnosti a utišení ve světě. Tyto obrovské ideály racionálního řádu, které přinesl nevídaný pokrok poznání ve všech oblastech, se však velmi vážně otřásly ve dvou světových válkách a ukázaly, že obrovské pokroky v poznání není jen zdrojem blahobytu a prosperity, ale i nové nevídané síly ničení a ohrožení člověka i přírody. Systém vědeckého poznávání nám přinesl i takový obraz světa, který se řídí slepými zákony a nad kterým není žádná rozumná bytost. Toto je radikální sekularizace, která neposkytuje žádnou přirozenou půdu pro náboženskou víru a kterou nazýváme sekularismus.

Sekularizované informace

Křesťan se musí připravit na to, že svět kolem nás se bude jevit stále prázdnější a bezduchý, ten, který nedává smysl, nemá projekt, neboť jeho existence je jen souhrou němých a tvrdých zákonů – přírodních, ekonomických, sociálních a myšlenkových. V této spleti zákonů, příčin a účinků se bude zdát stále divněji mluvit o Božím plánu spásy. A přitom jsme si to vytvořili sami, když jsme roztrhli soudržnost víry a rozumu a odevzdali se jen samotnému rozumu.

Až 99 procent informací dostává křesťan zcela nezávisle na své víře nebo v rozporu s ní. Těch několik přenosů z Náměstí sv. Petra a několik křesťanských filmů a pořadů je kapkou v obrovském oceánu mediální politiky světa, která vytváří veřejné mínění. A když k tomu přidáme skutečnost, jak málo

křesťané čtou Písmo – tak prostor, ve kterém nám Bůh může mluvit a kde ho můžeme zažít, je velmi úzký.

(podle KN!)

Strach nikdy není tvořivý, odvaha ano

Žijeme v adrenalinové době: kdo si troufá, vyhrává, nebo jak říkal Vergilius: „Odvážnému štěstí přeje.“

Co je odvaha? Někteří ji spojují s hrdinstvím, ale zdá se, že je to mnohem prostší.

Odvaha je, když...

Je to rozhodnutí ženy přivést na svět dítě, i když neví, jestli mu bude moci nabídnout plnohodnotný život. Je to popud mladého muže, který se postará o člověka, který právě upadl. Je to situace, ve které vběhne žena před auto, aby zachránila dítě utíkající přes silnici za odkutáleným míčem. Je to každodenní vstávání s pocitem tíhy a strachu před svým zaměstnáním a boj s těmito pocity, snaha přežít pracovní směnu a pak si se štěstím v srdci odpočinout. Odvaha je každý nádech člověka, kterým se rozhodne udělat něco dobrého pro druhé.

Ale je zde strach a úzkost

Strach, úzkost zařadili stoici mezi čtyři základní vášně, které berou klid a zatemňují úsudek. Rozumný člověk se nebojí, protože „žít znamená bojovat“, píše Seneca. Rozumný je tedy odvážný, nemá strach před bojem, který musí podstoupit. Strach totiž nikdy není tvořivý, nikdy nic nenapsal, nepostavil, nezkonstruoval, nevyléčil

nemoc, nevytáhl rodinu z bídy a zemi z negramotnosti nebo jiné poroby, nikomu nezachránil rodinu ani vztah, ale odvaha ano.

Starý zákon často chválí odvážné bojovníky. V porovnání s pohanskými eposy je zde však připomínka, že jejich odvaha je podložena bázní vůči Bohu. Nebáli se ti, kteří věřili v Boha a spoléhali více na něj než na své meče, svaly, výzbroj a výstroj a na vojenskou udatnost šikovnost a lest. To je případ Jozueho, Gedeona, Davida.

Na druhé straně s Jóbem proniká na povrch ustaraná myšlenka na osobní spásu. Jób, zachvácený strachem, pláče: Před čím mám strach, to mě postihne, a co mě děsí, to mě zachvátí (Job 3, 25), říká strhnutý hořkostí své duše. Zachvátil ho strach před Pánem (Job 31,23). Nakonec i spravedlivý v žalmech křičí svou úzkost Bohu, který ho může zachránit z bezvýchodné situace (Ž 22; 31; 35; 38; 57; 69; 88; 102).

Člověk zde zaujímá ústřední místo, neboť odevšad na něj číhá smrt. Nad úzkostí se vznáší určitá dvojznačnost, protože věc Boží je pospojována s jeho osobní věcí. I Mojžíš se v úzkosti nejprve dovolává smrti (Nm 11-15), ale potom říká, že prožíval úzkost pro lid, který odpadával od Boha.

Ježíšova úzkost do krve

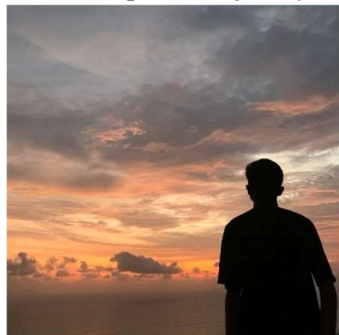
Přestože se úzkost může ozývat v srdci každého člověka, příchodem Ježíše se mění její motiv. On bere na sebe nejen rozechvění před smrtí, ale i strašné vědomí dvojznačnosti, nejistoty. V Olivové zahradě byl zachvácen smutkem, strachem, úzkostí a hrůzou, soustředujíc ve své osobě úzkost spravedlivých všech dob, s velkým křikem a se slzami přednášel svoje prosby a modlitby tomu, který ho mohl od smrti vysvobodit (Žid 5,7). Nakonec oddaně přizpůsobil svou vůli Otcově (srov. Mk 14, 36). Až tehdy ho přišel anděl posílit, když zápasil tak, že se potil krví. Potom však vítězně vstal a byl schopen postavit se tváří v tvář svému údělu (srov. Lk 22,41-45). Když Ježíš sestoupil až na dno lidské úzkosti, stal se původcem věčné spásy těm, kdo ho poslouchají (Žid 5,9).

V Ježíšovi úzkost nebyla potlačena, ale postavena na správné místo, neboť od nynějška naděje mu je jistotou a smrt je plodná životem.

Proti smrti

I věřící v Krista může ve víře překonat úzkost ze smrti či z vlastní spásy. Podobně smýšlí i sv. Jan Klímak: „Strach předpokládá nedostatek víry, nedostatek důvěry v Boha. Pyšná duše je v otroctví strachu, protože spoléhá jen

na sebe, a pak se bojí, když se jen pohne lístek nebo stín.“ Duševní bázlivci jsou podle něj všichni pyšní, kteří „někdy až ztrácejí smysly, jsou celí bez sebe“. Klimak však uznává, že bojácnost bývá i tělesnou slabostí.

Mravní síla je tedy ctností odvahy, která se nepoddává v nesnázích a vytrvá v úsilí o dobro. Posiluje rozhodnutí odolávat pokušením a činí člověka schopným snášet i pronásledování a smrt. Pobízí až k tomu, aby se člověk zřekl vlastního života a obětoval ho za druhé na obranu spravedlivé věci.

Čím větší riziko člověk v životě podstupuje, tím méně se může opřít o naše lidské praktické bezpečnostní systémy. A tím více hledá oporu v něčem, co ho přesahuje. Tak se přepracujeme ke koncepci transcendentálního zajištění bezpečnosti.

MILOŠ RABAN

Odvaha je jako bumerang. Zažil to každý, kdo si občas na něco troufl. Vždy, když jsem zkoušel svět dát do pořádku, svět udělal se mnou krátkou proceduru. Dnes už to nezkouším. A chápu už i tebe. Pokud dovolíš, budu ti říkat „bráško“.

LIBOMIR FELDEK

(podle KN!)

Bud'te strážliví!

Každý rok zemře na následky alkoholismu na světě 3,3 milionu lidí. Každou minutu umírá 6 osob. Nadměrné užívání alkoholu je třetí příčinou různých onemocnění a úrazů. Alkoholismus je tedy problém, ke kterému bychom neměli být lhostejní.

Problémy vyplývající z nadměrného užívání alkoholu se liší v závislosti na místě, avšak ve většině zemí je souvislost: mezi nadměrným užíváním alkoholu a rozličnými onemocněními a úmrtími velmi velký. Alkohol je příčinou 60 druhů onemocnění, přičemž se mu připisují 4 procenta všech úmrtí na světě, což je více než v případě HIV/AIDS, násilí nebo tuberkulózy. Nadměrné užívání

alkoholu se spojuje i s mnoha společenskými problémy včetně násilí, zanedbávání a zneužívání dětí a nepřítomnosti v práci.

Ničí člověka i jeho okolí

Lékařská věda shodně poukazuje na negativní vliv alkoholu na všechny lidské orgány. Jeho toxické působení se projevuje zvláště v případě nervové, trávicí, cévní, dýchací, močové a hormonální soustavy. Alkohol výrazně oslabuje imunitu organismu a zvětšuje riziko vzniku onkologického onemocnění.

Člověk do závislosti upadá postupně a nepozorovaně. Spousta lidí si své zotročení a závislost dlouho neuvědomuje a nepřipouští. Ve svědectvích závislých zní jako refrén slova: „Byl jsem přesvědčen, že kdykoliv mohu přestat pít.“

Navzdory problémům a zhoubným následkům nadměrného užívání alkoholu se veřejnost vyhýbá diskusi o tomto tématu. A co víc, mnozí schvalují časté užívání nadměrného množství alkoholu, a to i přesto, že jsou svědky jeho ničivého působení na životy jednotlivců, rodin i celé společnosti. V roce 2005 dosáhla globální roční spotřeba alkoholu 6,13 litru čistého alkoholu na osobu ve věku nad 15 let. V roce 2022 byla v ČR spotřeba alkoholu (pivo, víno, destiláty) 169,5 litru na osobu. Avšak i přes tuto obecně rozšířenou spotřebu alkoholu tvoří nejvyšší procento populace lidé, kteří alkohol nepijí. To však neznamená, že nejsou postiženi důsledky nadměrného užívání alkoholu. Osoby pod vlivem alkoholu jsou totiž často zodpovědné za dopravní nehody a jejich chování vůči příbuzným, známým, spolupracovníkům, ba i neznámým lidem bývá nejednou agresivní a nezodpovědné.

Co říká Bible?

K tomu, abychom našli dostatečné důvody proti nadměrnému užívání alkoholu, nepotřebujeme výsledky moderních vědeckých výzkumů. Takovou staletou moudrost nacházíme již na stránkách Písma svatého: „Veďme počestný život jako ve dne; ne v hodováních a pitkách, ne v necudnostech a prostopášnostech, ne ve sváru a závisti.“ (Řím 13,13). A na jiném místě: „Neopíjejte se vínem, vede to jen k výstřednostem, ale dejte se naplnit Duchem.“ (Ef 5,18). Cílem těchto upozornění je ochránit důstojnost člověka, který je vrcholem Božího stvoření: „Nevíte, že vaše tělo je chrámem Ducha Svatého, který ve vás bydlí

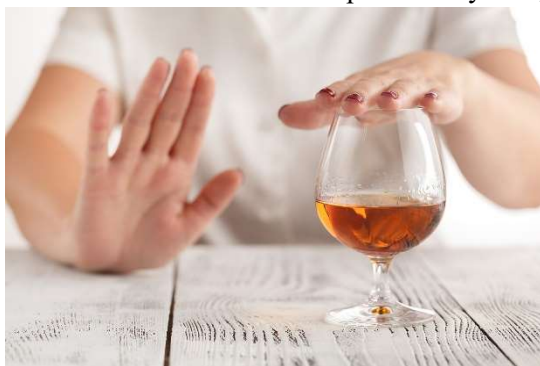
a kterého vám dal Bůh, a že proto už nepatříte sami sobě? Byli jste přece koupeni, a to za vysokou cenu. Oslavujte proto Boha svým tělem.“ (1 Kor 6,19-20).

Alkoholismus je nemoc, která neničí jen tělesné a psychické zdraví člověka, ale skrze ni se jednatel dostává pod nadvládu zlých duchů. Nadměrné užívání alkoholu je hřích, který ničí vztah člověka s Bohem i s lidmi a znemožňuje mu uskutečňovat Boží povolání ve svém životě. Písmo svaté varuje před zklázaností, k jaké vede alkohol, a proto pobízí ke střízlivosti, tedy ke zralému a zodpovědnému postoji

Střízlivost

V případě dospělých je třeba pojem „střízlivost“ chápat jako užívání alkoholických nápojů s mírou, při kterém nedochází ke změně způsobu myšlení, emocionálního prožívání a chování. V případě dětí a mládeže zase střízlivost označuje úplnou abstinenci, protože užívání

alkoholu v období růstu a rozvoje způsobuje psychofyzické a sociální poruchy. V případě dospělých není tedy užívání alkoholu špatné, ale špatné je jeho nadměrné užívání. Nadměrné užívání alkoholických

nápojů je přímá cesta k závislosti, na jejíž příčiny poukázal Jan Pavel II.: „Základem závislosti na alkoholu a drogách – navzdory bolestné komplexnosti jejich příčin a podmínek – je všeobecná existenciální prázdnota, způsobená chybějícími morálními hodnotami, nedůvěrou v sebe sama a v jiné lidi, jakož i celková ztráta smyslu života“ (23. listopadu 1991). Na alkoholu se stávají závislí ti lidé, kteří nezvládají sebe sama a svůj život a chtějí si zlepšit jen náladu a momentální stav místo toho, aby změnili své chování a životní situaci. Problém s alkoholem mají tedy ti, kteří mají problém se svým životem.

Církev tváří v tvář alkoholismu

Církev se pečlivě sklání nad člověkem a podniká různé kroky, jejichž cílem je vybudovat postoj střízlivosti a zároveň pomoci těm, kteří již jsou závislí.

Proces uzdravování ze závislosti spočívá v tom, že člověk se učí vybudovat si zralý postoj k pití alkoholu a zároveň zralý postoj k životu. V první řadě je nutná terapeutická a následně duchovní pomoc, protože podmínkou trvalé střízlivosti (která si v případě alkoholika vyžaduje úplnou abstinenci) je ustavičná práce na sobě. Získat trvalou střízlivost je totiž mnohem náročnější než abstinovat. Trvalá střízlivost spočívá v obnovení vztahu s Bohem a s lidmi a její součástí je smíření se s minulostí, přijetí správné hierarchie hodnot, osvojování si nového způsobu života v pravdě, čestnosti a odpovědnosti.

Nenahraditelnou součástí obnovy duchovního a náboženského života, jakož i morální citlivosti u alkoholu jsou svátosti, modlitba a život podle moudrosti evangelia.

Člověk zotročený alkoholem získá úplnou svobodu jen tehdy, přijde-li se svým problémem k Ježíši a poprosí ho o zázrak uzdravení. Ježíš ho určitě uzdraví, ale

bude muset podstoupit léčbu Ježíšovou láskou. Proto je třeba se každý den modlit růženec, číst Písmo svaté, přijímat Ježíše v Eucharistii, adorovat ho v Nejsvětější svátosti a hned vstát z každého těžkého pádu ve svátosti pokání, pouze Ježíš, který vzal na sebe všechny hříchy lidí a z lásky k nám zemřel na kříži, dokáže člověka osvobodit z otroctví

hříchu a vrátit mu svobodu Božího dítěte. Je to Boží terapie láskou, protože jen Bůh je pro člověka zdrojem lásky k sobě samému a k jiným lidem. Víra v Boha nás učí, že dobré chování je důležitější než dobrá nálada a že důstojnost a rozvoj lidské osoby je důležitější než těkavé a falešné štěstí a uvolnění získané pomocí alkoholu.

Dar abstinence

Abstinence od alkoholu na úmysl závislých, kterou přijímáme z lásky a odpovědnosti za dobro bližního, je nádhernou iniciativou v rámci boje o střízlivost. V Polsku ji (Krucíátu osvobození člověka) inicioval Boží služebník František Blachnicki, zakladatel Hnutí Světlo - Život, jako odpověď na výzvu papeže Jana Pavla II. adresovanou Polákům na začátku svého pontifikátu: „Prosím vás, abyste odporovali všemu, co znevažuje důstojnost člověka a ponižuje mravy zdravé společnosti a co může v průběhu času ohrozit jeho existenci i společně

dobro a zmenšit jeho vklad do pokladny lidstva, křesťanských národů a Kristovy Církve“ (Jan Pavel II., 23. října 1978). Na papežovu výzvu odpovídá i Hnutí čistých srdcí, které své členy povzbuzuje, aby se připojili k této ušlechtilé iniciativě.

Abstinence, k níž se členové Kruciáty osvobození člověka zavazují, je svobodné rozhodnutí jednat zadostiučinění za hříchy alkoholismu. Je to projev lásky k závislým osobám, pro které je naprostá abstinence jedinou podmínkou střízlivosti. Zároveň je to účinný prostředek změny mravů, způsob sebevýchovy a formování svého charakteru, jakož i důležitý prostředek prevence, výchovy a zdravého vlastnictví. Abstinence je tedy prostředkem navrácení střízlivosti a pomáhá při morální výchově dětí a mladých.

O velké síle abstinence ve spojení s modlitbou za závislého svědčí mnohé lidské příběhy. Například i Martino svědectví: „Pocházím z vícedětné rodiny. Víru v Boha a v přikázání mi vštípila máma a babička. I přes otcův alkoholismus vládla totiž u nás doma atmosféra hluboké zbožnosti. Dnes už vím, že ďábel takto bojoval o otcovu duši i proti nám. Tento boj stále trvá. V dětství jsem výrazně vnímala Boží blízkost a radost plynoucí z víry. Pán Bůh mi dával sílu na každý den, ve kterém se odehrávalo drama našeho otce... Spolu s bratrem jsme se rozhodli nepít alkohol na úmysl uzdravení našeho otce. A Pán naši prosbu vyslyšel – otec se nakonec rozhodl bojovat se svou závislostí.“

Osobní, dobrovolný dar abstinence má velkou hodnotu nejen pro záchranu závislých, ale i pro individuální formaci toho, kdo se pro abstinenci rozhodl. Je to cvičení v ctnosti mírnosti. Svätý Jan Pavel II. řekl: „Mírný člověk je člověk schopen sebeovládání; člověk, ve kterém smyslové vášně nevítězí nad rozumem, vůlí a ‚srdcem‘; člověk, který se umí ovládat! Takže jasně vidíme, jak zásadní „kardinální“ význam má ctnost mírnosti. Potřebujeme ji k tomu, abychom byli lidmi v plnosti“ (22. listopadu 1978).

(podle Milujte sa!)

Obětovat se pro alkoholika mu nepomůže

Mnozí lidé chodí pro „svého“ alkoholika do hospody, platí jeho dluhy, uklízejí po něm nepořádek, omlouvají ho. Proč to nepomáhá, jaké je vhodnější řešení či o diagnóze spoluzávislosti, o které mnozí ani netuší, že ji mají, vypráví JANA JURČOVÁ z neziskové organizace Život bez závislostí.

Jak byste definovala spoluzávislého člověka?

Když se člověk stává spoluzávislým, postupně přestává žít svůj vlastní život

a stále více se noří do života toho, na kom je spoluzávislý. Stručně by se dalo říci, že předtím žil svůj život naplno, možná si ho užíval, plnil své povinnosti, vychutnával si volný čas. Pak se stalo to, že začal stále více myslet na svého blízkého, na jeho stav a jeho problémy, začal na sebe přebírat jeho povinnosti a závazky. Celá jeho neutěšená situace

ho pohltila do takové míry, že už vlastně nemá prostor žít svůj vlastní život. Toto se pak odrazí nejen v tom, že se dostane do sociální izolace (jednak proto, že se před okolím obyčejně snaží „skrývat“, protože je mu nepříjemné o celé této situaci mluvit; a také proto, že na normální vztahy už nemá čas ani energii), ale také na jeho duševním a později i tělesném zdraví.

Mnozí spoluzávislí „zachraňují“ alkoholika – přebírají na sebe jeho povinnosti, chrání ho před následky jeho pití či před bolestí. Melody Beattieová však píše: „Zachraňování není skutkem lásky. Podporuje a udržuje v nás nenávisť k sobě samým a oslabuje naše city k druhým.“ Je těžké odmítnout hrát si na zachránce a necítit přitom výčitky svědomí?

Zdá se, že pro většinu lidí to opravdu těžké je. V běžných situacích je totiž pro člověka přirozené poskytnout záchranu někomu, kdo je v nouzi. Závislost však nepatří mezi takové „běžné situace“ a lidé si to neuvědomují. Když se neustále snažíme zachraňovat a vidíme, že to nefunguje, naše zoufalství se může proměnit v hněv a skutečně můžeme ztvrdnout, otupět, znečitlivět.

Vnímám, že v našich končinách se spoluzávislost považuje za jakousi povinnost či dokonce ctnost. Jako by se očekávalo, že rodina alkoholika, zvláště pokud jsou to křesťané, by měla zatnout zuby, obětovat to a obětovat se. Co si o tom myslíte?

Nejsem psychologka, ale vycházím ze své dvacetileté praxe. Za tu dobu jsem měla možnost sledovat obě skupiny lidí – ty, kteří se rozhodli pro svého blízkého obětovat se; i ty, kteří dospěli k rozhodnutí, že tímto postojem svému blízkému nepomůžou.

„Obětující se“ způsobili, že tímto postojům svému blízkému umožnili nadále pokračovat v jeho závislosti. Zpravidla si to neuvědomují. Myslí si, že pro něj dělají to nejlepší, když se o něj v jeho žalostném stavu starají – když za ním chodí do hospody, doprovázejí ho domů, platí jeho dluhy, ukládají ho do postele, uklízejí po něm nepořádek, vymýšlejí výmluvy, jak ospravedlnit jeho chování. O závislého je dokonale postaráno, a proto ho nic nenutí k tomu, aby měl něco na svém chování změnit, a tak může popíjet dál.

Ti z druhé skupiny zaujali jiný postoj: uvědomili si, že takové „umožňující“ chování jejich blízkému nepomáhá, ale právě naopak – vysloveně mu škodí. Vnímají, že pokud mu chtějí opravdu pomoci, nesmí převzít zodpovědnost za život závislého do vlastních rukou a musí ho nechat, aby na vlastní kůži snášel důsledky svých činů, ačkoli to vůbec není snadné, právě tímto způsobem mu mohou nejvíce pomoci.

Jak si spoluzávislý může pomoci? Kde začíná proces uzdravování, jaký má průběh a jak dlouho většinou trvá?

Jako neefektivnější se ukazují svépomocné skupiny pro spoluzávislé. Právě tam mohou zažít to, že i ostatní se trápí nebo trápili se stejnými problémy; že v tom nejsou sami. V těchto skupinách se mohou naučit to, že pokud změní své postoje, velmi tím pomohou sobě i svému blízkému, který je závislý. Tyto skupiny fungují na principu 12-krokového programu, který je převzat od Anonymních alkoholiků. Setkání bývají zpravidla týdně a trvají hodinu.

Není možné stanovit nějaký přesný čas na uzdravování. Trvalo velmi dlouho – obvykle léta, než se člověk dostal do stavu spoluzávislosti, proto je třeba počítat s tím, že i uzdravování bude trvat dlouhý čas. Ti, kteří jsou skutečně ochotni

začít tento program ve svém životě aplikovat, však vědí, že se to vyplatí. Smutné však je, že mnozí se už na začátku nechají odradit, protože hned se jim nedostanou odpovědi na všechny otázky, které mají, a více se na tato setkání nevrátí.

Podobně jako alkoholici si často neumí přiznat, že jsou alkoholici, ani spoluzávislísi nechtějí připustit, že jsou spoluzávislími. Jak postupovat, chceme-li těmto lidem pomoci?

Toto je velmi těžká otázka. Zdá se, že přiznat si spoluzávislost je ještě těžší než si přiznat závislost. Většina těch, kteří vyhledají pomoc ve své spoluzávislosti, je již ve stavu, kdy vyzkoušeli vše možné a jsou tak zoufalí, že jsou ochotni zkusit možná z jejich pohledu ještě to poslední. Vždy je dobré jim vhodným způsobem říci, že pomoc existuje i pro ně, ale to, jak na to zareagují, závisí na nich.

Mnozí lidé by se možná ze vzorců spoluzávislosti i rádi vymanili, ale bojí se, co by udělal „jejich“ alkoholik nebo co by řeklo okolí. Co s tím?

Vzpomínám si na jednu situaci, která se stala v malém městečku. Jeden alkoholik se rozhodl, že vyhledá pomoc a začal navštěvovat svépomocnou skupinu

pro závislé. Namísto toho, aby se z toho jeho blízcí radovali a podporovali ho, začali mu v tom bránit, protože se obávali, co by na to řeklo okolí, že chodí do takové skupiny. To, že okolí vědělo, že pije, bylo v pořádku. Ale to, že vyhledal pomoc, už v pořádku nebylo. Více jim záleželo na

tom, co řeknou lidé než na životě jejich blízkého. To je velmi smutné. A bohužel, není to ojedinělý případ. Možná to souvisí s tím, že v naší kultuře se pití či opijení považuje za něco normálního. Tady všichni pijí a všichni kolem nich jsou spoluzávislí. To je normální. Takže hledat pomoc – ať už ze závislosti nebo spoluzávislosti – normální není. Chce-li se člověk od toho osvobodit, musí dospět k rozhodnutí, že mu je jedno, co si o tom myslí jeho okolí.

Spoluzávislí z řady křesťanů se často snaží svůj problém řešit modlitbou, náboženskými úkony. Stačí to?

Nestačí. Nezpochybňuji moc modlitby ani to, že Pán Bůh může udělat zázrak. Tady chci připomenout, že alkoholismus je z medicínského pohledu nemoc. Kdyby k uzdravení stačilo, že nemocný člověk se bude modlit, asi by byli

všichni zdraví. Alkoholismus patří mezi ty nemoci, ke kterým jsme si tak trochu dopomohli sami – podobně jako si kouřením dopomůžeme k onemocněním plic nebo nezdravým životním stylem k cukrovce či infarktu. Při těchto nemocech nestačí jíst pouze pilulky, ale musíme změnit i svůj životní styl – například přestat kouřit, vynechat sladkosti, mít spoustu pohybu, vyhýbat se stresu atp. I při alkoholismu potřebujeme změnit svůj životní styl – v první řadě musíme vyloučit alkohol a pak přidat ty delší ozdravné prvky, například zdravou životosprávu a hledání vnitřní vyrovnanosti, jejíž součástí může být modlitba a ostatní záležitosti, které podporují duchovní život.

Jak spoluzávislost ovlivňuje vztah s Bohem?

Pokud se člověk příliš hluboce ponoří do spoluzávislosti, může vůči Bohu zatrpknout. Pokud se totiž ve snaze „zachránit alkoholika snaží dělat všechno možné, a nic z toho nefunguje, může to vnímat tak, že Bůh na něj zapomněl, že se o něj nestará, že mu je jedno, co se děje, nebo že je to trest. A je nepochybné, že má v sobě mnoho hněvu; ale je možné i to, že se tento hněv snaží potlačovat právě pro falešné přesvědčení, že „křesťan se nemá zlobit“. U jiných může tento stav vést k odpadnutí od víry.

Ježíš nám dal příkaz „milovat budeš svého bližního jako sebe samého“ (Mk 12,31). Problém je, že mnozí spoluzávislí ve skutečnosti nemají rádi sami sebe.

Jak se to naučit; jak přijmout sám sebe a zodpovědnost za svůj život a činy?

Dovolím si popsat svou vlastní zkušenost. Uvědomila jsem si to při svých vztazích se závislými, z nichž se mnozí stali mými velmi blízkými přáteli. Prostřednictvím více důvěrných rozhovorů s nimi jsem přišla na to, že během své aktivní závislosti a na začátku svého uzdravování se neměli rádi, nedokázali sami sebe přijímat. Zjistila jsem, že jako spoluzávislá a jako křesťanka mám podobný problém. Rozumově jsem chápala, že Pán Bůh mě má rád. Ale já jsem se ráda neměla. Vždy jsem se porovnávala s druhými a nikdy jsem nebyla dost dobrá. Velmi mi pomohla jedna kamarádka, která při rozhovorech neustále parafrázovala slova ze 14. verše 139 žalmu: Jsi tak zázračná, tak prapodivně stvořená, že je to obdivuhodné.

Ačkoli jsem tato slova předtím slyšela mnohokrát, v dané situaci jsem je začala vnímat zcela jinak, osobně. Něco v mém nitru se změnilo a uvědomila jsem si, že při mém stvoření se Pán Bůh nespletl; že mi dal všechno, co potřebuji. Že mě má rád přesně takovou, jaká jsem. Že mě přijímá bez podmínek. Tehdy jsem začala mít ráda i sama sebe. A zároveň jsem přišla na to, že ačkoli mě má Pán Bůh rád přesně takovou, jaká jsem, neznamená to, že nadále nemám na sobě pracovat – právě naopak. Pochopila jsem to i díky programu 12 kroků, které člověka vedou k odpovědnosti za svůj život. Poznala jsem, že jako spoluzávislá zodpovídám za sebe a nemám se snažit ovládat život druhého člověka. Jsem nesmírně vděčná, že díky své práci jsem tento program mohla poznat a doporučovala bych každému, ať je závislý nebo spoluzávislý, aby se s tímto programem, který má biblický základ, nejen seznámil, ale aby ho ve svém každodenním životě aplikoval. Upřímné praktikování tohoto programu totiž vede ke skutečné svobodě, k naplněnému životu a k upevnění, respektive objevení vztahu s Bohem.

(podle KN!)

Moje „těšitelka“ kořalka

Jsem abstinující alkoholička. Vždy jsem snila o tom, že si založím láskyplnou rodinu a že své děti vychovám bez křiku a násilí, které vládly v mém rodném domě. Bohužel se to nestalo. Ba co víc, stále častěji jsem se nevědomky chovala ke svým dvěma synům stejně jako moje máma alkoholička ke mně.

Sama nevím, kdy jsem překročila hranici a upadla do závislosti. Byla jsem přetížena povinnostmi, a tak jsem v jisté chvíli začala v práci společensky pít pivo nebo jiný alkoholický nápoj. Tehdy jsem se cítila uvolněně a vesele. Zároveň jsem sama sebe osvobodila od některých povinností, omlouvala se tím, že mám právo odreagovat se a mít něco ze života. Zdánlivě bylo vše v pořádku: zdravé děti, o které bylo postaráno, krásný, čistý dům, já – dobře vydělávající

v dobrém zaměstnání. Avšak uvnitř... jsem byla lidská troska. Bála jsem se vlastního stínu, byla jsem roztřesená neurotická, které se nechtělo žít. Stále častěji jsem uvažovala o sebevraždě... Navzdory své touze po životě bez alkoholu, navzdory prosbám synů a hrozbám manžela jsem nedokázala žít bez své "těšitelky" kořalky. Důsledkem toho byly hádky, bitky, policejní zásahy, automobilová nehoda, odebraný řidičský průkaz, dvě rozbitá auta... Avšak nadále jsem žila s alkoholem. Nevnímala jsem svou vinu. Po dalším ze svých sebevražedných pokusů, ze kterého mě zachránil můj starší, tehdy sotva 10-letý syn jsem slíbila, že se začnu léčit. Zúčastňovala jsem se terapií a setkání Anonymních alkoholiků. Chtěla jsem být střízlivá, ale nepodařilo se mi vytrvat déle, než několik měsíců. V té době mě jeden známý alkoholik pozval na duchovní cvičení pro alkoholiky a jejich rodiny. Zúčastnila jsem se jich se smíšenými pocity. Téměř celá duchovní cvičení jsem proplakala, ale zapamatovala jsem si z nich to, že Bůh mě velmi miluje takovou, jaká jsem, a že chce mé dobro. Uvěřila jsem tomu. Ovšem co dál?

Modlíla jsem se ráno i večer, ale necítila jsem vztah s Bohem. Vydala jsem se na pěší pouť do Čenstochové s úmyslem vyprosit si milost střízlivého života, ale už měsíc po pouti jsem se znovu opila... A když jsem si myslela, že to je už konec, že už víc nevydržím, dozvěděla jsem se o duchovních cvičeních druhého stupně pro alkoholiky.

Tam jsem prožila zázrak uzdravení ze své nemoci. V noci měl každý z účastníků duchovních cvičení strávit půl hodiny před Nejsvětější svátostí a modlit se před zázračným obrazem Nejsvětější Kristovy duše. Nezapomenu na tu chvíli, kdy jsem šla do kaple plná obav a strachu. Klekla jsem si a poprvé jsem se začala opravdu z hloubky srdce modlit a prosit Krista o pomoc a ochranu. Můj strach tehdy ustoupil a já jsem v tichu a pokoji pokračovala v modlitbě. Když jsem se po adoraci vrátila do svého pokoje, proplakala jsem celou noc. Byly to však slzy štěstí. Cítila jsem, že se událo něco velkého. Ježíš mě osvobodil od nutkání pít, které způsobovalo, že jsem pila, ačkoli jsem to nechtěla. Od té doby jsem neměla alkohol v ústech.

Dnes vím, že Bůh bohatý na milosrdenství bděl nade mnou a mou rodinou po celou dobu mé nemoci. Dával mi hmatatelné důkazy své lásky, ačkoli tehdy jsem nebyla schopna je vnímat.

Nyní se věnuji svému duchovnímu růstu. Změnil se můj hodnotový systém – už nechci mít, ale chci být. Každý den prosím Boha, abych dokázala vnímat jeho vůli a večer mu děkuji za milosti, které mi dal. Při zpytování svědomí ho zase odprošuji za své chyby a viny. V takovém způsobu života mi pomáhá časté přistupování ke svátosti smíření a přijímání Eucharistie, kterými mě Ježíš posiluje.

(podle Milujte sa!)

Postřehy odjinud – tetování

Nedávno jsme byli hosty na svatbě. Snoubenci měli všechno krásně připravené, aby se hosté cítili „jako doma“. Mám za to, že to byl velmi pěkně prožitý den.

Jediné, co mne překvapilo, bylo množství hostů, kteří měli drobné či velké tetování. Po návratu jsem se snažila nalézt odpověď, jak se s tímto fenoménem „moderní doby“ mám vyrovnat. Pokud jsem se v dětství setkala s tetováním, vždy se hovořilo o tom člověku, že byl buď námořníkem nebo

prožil část svého života ve vězení. Navíc jsem přemýšlela, zda křesťanství dovoluje tetování, neboť zvláště v létě jsou vidět na rukou či nohou návštěvníků bohoslužeb různá „zdobení“. Zjistila jsem, že nejsem sama, kdo hledá odpověď.

P. Vojtěch Kodet, Th.D., OCarm., karmelitánský kněz, kazatel, exercitátor a autor duchovní literatury dává k této problematice jasné stanovisko. (čerpáno z knihy Křesťanství a okultní praktiky)

V Písmu svatém je o tetování výslovná zmínka jen na jednom místě Starého zákona, kde je tetování výslovně zakázáno: „Nebudete svá těla zjizvovat pro mrtvého ani si dělat nějaké tetování. Já jsem Hospodin.“ (Lv 19,28). Důvodem zákazu byla skutečnost, že spolu s modloslužbou pronikaly tyto a jiné různé

zvyky do Izraele. Okolní národy měly ve zvyku si na kůži tetovat jména nebo symboly svých bohů, a tím dávat najevo, komu patří. Tetování byl tedy symbol područí, otroctví a podřízenosti. Není bez zajímavosti, že v židovství je tetování dodnes zakázané a tetovaný žid dokonce nesmí být pohřben na židovském hřbitově. V islámu je tetování znakem satana a znamením prokletí.

Křesťanům bylo tetování výslovně zakázáno jako pohanský zvyk v roce 787 papežem Hadriánem I. na druhém nicejském koncilu. Tetování jistě není od Boha a Bůh to takto nezamýšlel a nechce, a to ani když jde o vytetování křesťanského symbolu. Nejde přece o to, mít vytetovány na těle zbožné věci, ale mít zbožné srdce a čistou duši, mít v pořádku vztahy. To, že neseme obraz Boží, je záležitost vnitřní. Tělo je pro křesťana chrámem Ducha Svatého, proto mu náleží úcta a věřící ho nemá právo ničit, mrzačit ani zohydovat (srov. 1 Kor 3,16; 6.19).

V dnešní době se mnoho lidí nechává tetovat, protože jde o módní trend. Lidé berou tetování jako ozdobu nebo jím chtějí vyjádřit, že si se svým tělem mohou dělat, co sami chtějí. Tetování bývá spojováno s životním stylem, který není formován křesťanskou antropologií a úctou k lidskému tělu. Tetování často vede k závislosti. Mnozí z těch, kdo s tetováním začnou, chtějí mít na těle stále více kerek.

Tetování však bývá i součástí ezoterických praktik nebo pohanských, či dokonce satanistických rituálů. Při modlitbě za osvobození se P. Kodet často setkal s tím, že se konkrétního tetování drželi konkrétní démoni, kteří se snažili dotyčného tímto způsobem ovládat. Záleželo i na tom, kdo a s jakým úmyslem tetování dělal a jaký symbol tetoval.

P. Kodet popisuje, že skrze tetování lebky došlo k přivolání démona smrti, skrze obraz africké šamanské masky k přivolání démona šamanismu, skrze tetování satanského symbolu k přivolání démonů satanismu.

Anton Szandor LaVey, autor Satanské bible, říká“ „Každé tetování je vždy výrazem satanismu, ať je to jakékoliv znamení.“

Tetováním křesťanských symbolů se jistě nikdo nestane více křesťanem, P. Kodet je přesvědčen o tom, že tetování nemá s křesťanstvím nic společného a neospravedlní se ani tím, že si nechá vytetovat na své tělo nějakou zbožnou věc.

Pokud jsme z nerozváženosti podlehli tomuto trendu a máme na svém těle nějaké tetování, co máme dělat? Otec Kodet nám dává následující radu: „Jednak je dobré před Pánem tuto skutečnost vyznat a poprosit za odpuštění. Pokud s tetováním bylo spojeno nějaké přivolání ducha zla, je třeba prosit za osvobození z jeho moci. Ve vážnějších případech, je-li to možné, je třeba tetování nechat odstranit.“

(podle Fatym)

Staří lidé by měli také „křesat“ své povahy

Člověk se s přibývajícím věkem obvykle nezmění na jiného člověka, spíše se výrazněji projeví jeho povahové vlastnosti. V každém období života je však třeba pracovat na sobě a vychovávat se, k jiným lidem přistupovat laskavě a s tolerancí.

*Vážená redakce,
důchodci nejsou vždy příkladem pro mladé. Nejednou jsou rozmrzelí i bez příčiny. Mám více než sedmdesát let, a proto si dovolím několik kritických připomínek do vlastních řad. V poslední době jsem se setkala s předbíháním starých lidí u lékaře i v lékárně, s jejich vstupem na přechod pro chodce na červenou a nadávkami řidičům i výsměchem těm, kteří čekali na zelenou apod. Dříve narození by se také měli kontrolovat, jak se chovají a zda nepohoršují mladší generaci. Co vy na to?*

Štěpánka

Milá Štěpánko,
je cenné, že místo obvyklého štěkání na mladé obracíte kritický pohled na svou generaci. Máte pravdu, starší lidé nejsou vždy příkladem. Tak to platí snad v každé věkové kategorii. Člověk se ve starším věku nemění na jiného člověka, spíše se jen zvyrazňuje jeho povahové vlastnosti, proto jsou více viditelné pro lidi kolem něho - a někdy až na nevydržení. I proto je důležité, abychom celý život na sobě pracovali, „vychovávali se“, neboť čím později se do toho pustíme,

tím hůř to půjde. Mladší člověk je přizpůsobivější, tvárnější, vytrválnější, takže v mladším věku bychom měli být na sebe náročnější, aby se to s námi dalo vydržet i ve stáří, ačkoli je také pravda, že s věkem přichází zhoršené vnímání a zpomalené reakce, s čímž souvisí například i nepozornost, roztržitost, zapomnětlivost apod. A to si někdy u starých lidí můžeme zaměňovat s bezohledností. Dříve než výčitky by více pomohlo trpělivě jim vysvětlovat, proč nelze přecházet kdekoliv přes rušnou cestu, upozornit, že je červená, nebo že si nevšimli jiných lidí čekajících u stejných dveří apod. Jednoduše nemusí být ve všem hned jen bezohlednost.

Milá Štěpánko, pravděpodobně vám je asi trochu líto, když takoví lidé dělají špatné jméno celé vaší věkové skupině. Obraz o nás samých totiž spoluvytvářejí i ostatní, kteří k nám patří. Podle toho, jak se chovají, jsme buď hrdí, že k nim patříme, nebo se za ně stydíme a zlobíme se na ně, že kazí pozitivní obraz, o který usilujeme. Důležité však je neházet lidi, i sami sebe, do jednoho pytle (mladí - staří, křesťané - nekřesťané atd.). Spíše je třeba vnímat konkrétního člověka, který může být úplně jiný než skupina, se kterou ho přirozeně spojujeme. To nám pomůže méně se, zlobit na příslušníky věkové či jiné skupiny, ke které patříme, a více se soustředit na obraz, který o sobě vytváříme my sami („hledat trám ve svém oku“). Vůči ostatním budeme pak cítit méně odporu a můžeme k nim zaujmout postoj lásky. Budeme je vnímat jako ty, kteří se také snaží ze všech sil - a tak jak nám i jim se v něčem daří více, v jiném méně. Můžeme jim ukázat vlastní příklad, trpělivě věci vysvětlovat, být k nim laskaví a chápat, vždyť kdo ví, možná se neměli odkud naučit ohleduplnosti, neboť ji sami nezažili. Žehnejme jim a modleme se za ně. I v tomto případě platí, že pokud chcete, aby lidé byli dobří, chovejte se k nim tak, jako by dobří byli.

(podle KN)

Proč je Popeleční středa ve středu? Má biblické kořeny?

Začátek postní doby ve skutečnosti připadá na 47. den před velikonoční nedělí, kterým je vždy středa. Tento čas je výzvou k obnově smýšlení i chování, s pohledem upřeným na Krista, který trpěl a vstal z mrtvých.

Vážená redakce,

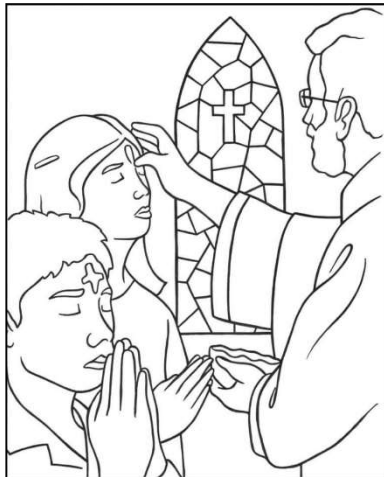
při vstupu do Postní doby, která začíná Popeleční středou, bych chtěl vědět, proč Popeleční středu slavíme ve středu týdne a jaké biblické kořeny má toto předvelikonoční období. Děkuji za odpověď.

Milan

Milý Milane,

délka trvání Postní doby vychází z Písma svatého. Evangelisté uvádějí, že Ježíš se před začátkem veřejného působení čtyřicet dní postil na poušti. V pohledu do minulosti i židovský národ ve čtyřicetiletém putování po poušti viděl přípravu na vstup do zaslíbené země.

Ptáte se, proč je Popeleční středa ve středu? Jelikož mezi postní dny se nezapočítávají neděle, začátek Postní doby ve skutečnosti připadá na 47. den před Velikonoční nedělí, kterým je vždy středa. Pojmenování "popeleční" je podle obřadu značení popelem, který se v tento den provádí. Půst a pokání mají hluboký biblický význam. Popel je symbolem pomíjivost a konečnosti věcí. Ve Starém zákoně půst znamenal především jisté období bez pokrmu. Odepření jídla není sebetřzněním, ale půstem si člověk uvědomuje své vlastní omezení, které žádná materie nedokáže odstranit, naplnit ho dokáže pouze Bytí, které ho přesahuje a zároveň dokonale naplňuje. Židovský národ dodnes slaví biblický postní den *Jom Kipur - Den smíření*, během kterého vyznává své hříchy a víru v Boha, který odpouští, Židé si uvědomují, že hříchem zradili Pánův zákon a pokáním

se chtějí znovu k němu vrátit, aby ho věrněji zachovávali. Tento den se v synagoze čte Kniha proroka Jonáše. Mluví o milosrdenství, které Bůh projevuje vůči každému bez rozdílu. Půst je vyjádřením i pravé lidské svobody. Zřeknutím se věci zjistíme, co je skutečně v životě důležité a na co jsme byli mylně navázáni. V Novém zákoně Kristus ukazuje, že jakýkoli náboženský vnější úkon má své opodstatnění, když má svůj původ uvnitř člověka, „abys neukazoval lidem, že se postíš, ale svému Otci, který je ve skrytosti; a tvůj Otec, který vidí i to, co je skryté.“ (Mt 6,18).

Ježíš v řeči na hoře (Mt 5-7) poukazuje na tři pilíře pravé zbožnosti: modlitba, almužna a půst. Tyto tři prvky mají být přítomny i v našem prožívání Postní doby.

Milý Milane, pokud si uvědomíme, že Ježíšův čtyřicetidenní půst byl přípravou na něco nového v jeho životě - na začátek veřejné činnosti, stejně tak v našem životě je půst prostředek i výzva posunout se v mnoha oblastech vpřed, především však zvnitřnit naše křesťanství.

(podle KN)

Udělej to, co ode mne žádáš

Svatá Matilda z Hackenbornu, benediktinka, která žila ve 13. století († 1298), byla velkou důvěrníci Přesvaté Panny. Dostala od ní příslibení, o kterém budeme mluvit.

Tato světice v pokročilém věku s bází myslela na okamžik, kdy její duše opustí tělo, aby vstoupila do věčnosti. Prosila Matku Boží, aby jí pomáhala v té velké, ale těžké chvíli.

Nejsvětější Panna, která se již mnohokrát zjevila své věrné služebnici, i nyní vyslyšela její prosbu a odpověděla jí:

„Ano, udělám to, co ode mě žádáš, má dcero, ale pak žádám od tebe, aby ses každý den modlila třikrát Zdrávas, Maria.

První Zdrávas, Maria... bude na čest Boha Otce, který mě velkolepostí své všemohoucnosti tak povýšil a poctil mou duši, že jsem po něm orodováním všemohoucí v nebi i na zemi...

Druhý Zdrávas, Maria... ať je na čest Boha Syna, který mě ve své velké a nevyzpytatelné moudrosti ozdobil a naplnil takovými dary poznání a rozumu, že se těším z vidění Nejsvětější Trojice více než všichni svatí a že mě obdařil takovou září, která jako slunce osvětluje celé nebe...

Třetí Zdrávas, Maria... ať je na čest Ducha Svatého, který do mě vlil plnost sladkosti své lásky a učinil mě tak dobrou a laskavou, že jsem po Bohu nejtišší a nejsladší...“

A tady jsou přislíbení Nejsvětější Panny, spojená se třemi Zdrávas, Maria...:

„V hodině smrti budu u tebe a budu tě těšit a odhánět od tebe každou ďábelskou sílu. Budu ti vlévat světlo víry a poznání, aby tvá víra nebyla pokoušena nevědomostí nebo bludem. Budu ti pomáhat v hodině přechodu do věčnosti a vlévat do tvé duše sladkost Boží lásky, aby tě ovládla tak, že každá bolest a trpkost smrti se promění prostřednictvím této lásky v nejsladší zážitek.

Abychom vyhověli touze Nejsvětější Panny, měli bychom mít úmysl uctívat modlitbou každého Zdrávas, Maria... jednu ze tří výsad udělených Marii Nejsvětější Trojici: moc, moudrost a lásku.

Různý úděl dvou hříšníků

Podle přislíbení Nejsvětější Panny tři Zdrávas, Maria... jsou nejjistějším prostředkem, jak dosáhnout dobré smrti. Tato modlitba nás chrání před nebezpečím pekla a otevírá nám nebe.

Následující událost se stala v roce 1904.

Mladík jménem Richard se naneštěstí sprátelil se špatným kamarádem. Ten ho svedl na cestu neřesti. Richard zanechal všechny úkony zbožnosti kromě modlitby tří Zdrávas, Maria..., které odříkal každý večer. Jednou zůstali oba mladíci až do noci v domě hříchu. Jelikož Richard svého kamaráda, který byl ještě horší než on, nemohl pohnout k návratu, nechal ho a vrátil se domů sám. Pomodlil se svou obvyklou modlitbu a šel spát.

Sotva však usnul, vzbudily ho silné úderý. Ustrašeně se díval kolem sebe. Vidí před sebou mladíka, který vešel, aniž by se otevřely dveře a poznává v něm svého přítele.

„Jsem to opravdu já“, říká mladík dutým hlasem, „jsem mrtvý a jsem zatracen. Když jsem vycházel z toho domu hříchu, probodli mě dýkou. Mé tělo najdeš tam na podlaze. Moje duše je v pekle. Ty bys tam byl se mnou, kdyby ses nebyl pomodlil ty modlitby ke Svaté Panně. Ó, já nešťastný, podívej se, jak vypadám!“ Po těch slovech rozhrnul své šaty a ukázal se mu. Byl celý v plamenech. Nato zmizel.

Richard propukl v pláč a padl na zem. Děkuje Panně Marii, prosí o odpuštění svých hříchů a slibuje, že změní svůj život. Když přemýšlí, co by měl udělat, uslyší zvony otců františkánů, které zvoní na ranní pobožnost. „Tam mě volá Bůh“, zvolá, „abych se tam kál za své hříchy!“ Ihned odešel a vrhl se k nohám otce gvardiána v klášteře, aby prosil o přijetí do řehole. Jelikož však byl znám svým výstředním životem, odmítli ho. Richard se však nevzdává. Otcí gvardiánovi vypráví vše, co se mu v noci přihodilo. Dva řeholníci odejdou na udané místo a opravdu tam najdou mrtvolu nešťastného mladíka ležet v louži krve s tváří zkřivenou hrůzou.

Richarda do řehole přijali. Žil příkladným životem a po čase odešel hlásat evangelium do Indie. Odtud odešel do Japonska, kde pracoval s tak horlivostí, že si vysloužil mučednickou smrt.

(podle Tri anjelské pozdravenia)

Zadáno pro ženy

Když máš potíže u modlitbě...

Svatá Terezie z Lisieux

Svatá Terezie z Lisieux bývá často láskyplně nazývána „malým kvítkem“. Dožila se jen dvacetí čtyř let a posledních sedm let života prožila v ústraní jako karmelitánská sestra. Svými hlubokými myšlenkami o modlitbě a „malou cestou“ ke svatosti si však vysloužila titul učitelky Církve. Svátá Terezie je patronkou misí a její svátek připadá na 1. října.

Jako matky jsme stále v jednom kole a náš modlitební život je nezřídka zúžen jen na zvolání „Pane, pomoz!“, které vysíláme k nebi během dne. V určitém okamžiku má pak většina z nás pocit, že náš modlitební život je zakrnělý, prázdný či jakýmsi způsobem nedokonalý. Možná ztrácíme čas úvahami, zda se modlíme „správně“, nebo jsme během modlitby natolik roztržité, že nám ani žádná slova nepřicházejí na mysl. Nebo se také pokoušíme číst nádherné modlitby, které však navzdory veškeré své výmluvnosti nevyjadřují touhy a obavy skryté v našem srdci.

Když zakusíme problémy v modlitbě, můžeme se obrátit na svatou Terezií z Lisieux. Terezie ve svém životopisu vysvětluje, že se nedokázala přimět „listovat v knihách a hledat krásné modlitby“. Říká: „Chovám se jako malé dítě, které neumí číst: Velmi jednoduše říkám Bohu, co chci, a on mi vždy rozumí.“

Oslovit Boha s dětskou jednoduchostí nám může velmi pomoci. Ježíš přece naučil své apoštoly, aby modlitby začínaly oslovením „Otče náš...“ Je pozoruhodné, že Ježíš přitom použil aramejský výraz „abba“, který není zcela to samé jako „otec“. Lepším překladem by bylo slovo „tati“, či „tatínku“ - slova, která používají děti, když oslovují své otce.

Když tedy budeme začínat svou modlitbu oslovením „tátínku“, dělejme to tak jako svatá Terezie: řekněme Bohu o všech svých problémech, děkujeme mu za jeho dobrodiní a věřme, že on nás vždy pochopí.

„Nechte děti přicházet ke mně, nebraňte jim, neboť takovým patří Boží království. Amen, pravím vám: Kdo nepřijme Boží království jako dítě, vůbec do něho nevejde.“

Mk 10,14-15

*Svatá Terezie, prosím,
oroduj za mě, abych uměla
přistoupit k našemu nebeskému Otci
s jednoduchou láskou jako dcera,
která přichází za svým tátou.*

Jak pokazit dítě deseti tahy

Dost bylo moudrých rad, jak z dítěte vychovat úžasného člověka. Přijměte nyní rady, jak dítě pokazit. Inspiraci bereme ze stejnojmenné knihy Antonia Mazziho.

Pokud je chcete vychovat špatně, dělejte toto:

Probud'te se, až bude velké

Odvolací soud zamítl žádost jednoho italského otce notáře, který chtěl, aby mu syn vrátil všechny peníze, co utratil během studia na univerzitě. Za osm let tento darebák udělal jen osm zkoušek! A nyní se již téměř třicetiletý muž zařadil do

kategorie mladíků typu Petr Pan, kteří jsou příliš velcí na to, aby byli malí, a příliš malí na to, aby byli velcí.

Otcovo divadlo nebylo příliš sympatické, ale ani příliš vzdálené od spravedlnosti. Přestože podávat návrh na soud a dotáhnout to až na odvolací soud může snad pouze otec notář, který určitě není chudý a ustrašený.

A právě toto chci využít, neboť některé otázky mě uvnitř tísní a chci je spolu s vámi vyslovit. Ptám se například, jak se může jeden otec vzbudit, až když je jeho dítě velké a předpokládám, že i rozmazlené. Kde byl dosud? Proč během synovy puberty s ním

nevedl výchovné, vážné dialogy, které zejména v tomto období mohly pomoci jemu i chlapci lépe plnit své povinnosti?

Ptám se také, jak je možné, že tisíce vysokoškoláků v Itálii považuje období univerzitního studia za prostý způsob, jak pohodlně a panský strávit část života. V tomto případě odvolací soud v Bologni stanovil měsíční taxu na podporu syna ve výši 1 400 eur. Dělník a otec rodiny vydělává méně.

Kdo pomůže těmto mladým si zpytovat svědomí, aby se zastyděli za to, kolik peněz jen tak utratili na úkor otců a chudých?

Nejvyšší soud se již delší dobu snaží dávat odpovědi na tyto otázky. Některé z nich se mi nezdají ve shodě s pedagogickým a výchovným systémem, který by měl být patrný i manipulátorům a vykladačům kodexů.

Alespoň podle mě by vyšší věk měl být poznamenán významným kvalitativním skokem, kterým by pro děti začalo období větší odpovědnosti a menší závislosti na příbuzných. Trochu mě mrzí, že my dospělí se stáváme ochotnými advokáty svobody dětí, když si chtějí užívat sobotní večery na diskotékách, a poté se klidíme z cesty, když je čas jim říct, že život se neskládá pouze z úletů a nočních mejdanů.

Čím později se začneme zabývat povinnostmi každého z nás, tím křehčí a slabší návrhy v oblasti politických závazků a projektů bude Itálie nabízet našim dětem, které se stále méně zajímají o potřeby druhých a o sociální povinnosti.

Nikdy ho nekárejte

Objevují se a mizí tlupy našich umělých a rozmazlených dětí.

I já doufám, že si nevymyslíme téměř vězeňské tresty a že dětičky od cukrové

vaty se nestanou kriminálníky.

Můj postřeh je skoro banální, přestože je osobní a ověřený dlouhou zkušeností. Rodiče třetího tisíciletí to dobře vědí a jistě se při čtení těchto řádků ušklíbnou.

Tyto děti a „hrdinové“ dětských gangů jsou výsledkem nevhodné výchovy, která se mezi nás vpašovala jako alternativa svatouškovského a represivního postoje rodičů starých časů.

V našich zejména městských příbytcích necháváme děti dělat, co se jim zachce, ba ještě víc: klidně mohou skákat po pohovce jako šílení a zničit ji, v návalu rozmaru mohou rozbít celý křišťálový servis, plivnout sestřičce do tváře, když jim nechce dát hračku, mohou se posmívat pokulhávající babičce a rodiče či přátelé se jen usmívají, v lepším případě je to zamrzí.

Chudáčci, kdybychom je pokárali, rostli by s těžkými komplexy méněcennosti! Tvrdili nám to slavní psychologové a přitom nás tahali za nos! Tito naši chudáčci nejenže nemají komplexy, ale rostou jako zvířátka, bez svědomí, pravidel a příkazů.

Krasavci často obhajují své skutky takovým výrokem: „Vždyť jsme nevytloupli banku...“ Zatočí se nám hlava z pochybnosti, zda rodiče dokážou a vůbec zda chtějí „být u nich“.

Mnozí dospělí jsou v této oblasti velmi neznalí. Dlouhá léta jsme se domnívali, že slušní mají být pouze chudí, zaměstnanci, nemajetní, dělníci.

„Vyšší“ a vlivnější vrstvy se měly učit jinému chování. A tady jsou výsledky!

Tlupy třináctiletých výrostků, rozmazlených až po konečky vlasů, se baví se svými kamarády se stejnou bezohledností, arogancí a násilností, s jakou si hrávali s panenkami a kočkami během svého útlého dětství.

Málo rodičů si všimlo této násilnosti, protože podle zastaralých schémat ji považovali za zvědavost. Byla to však simulace a napodobování každodenního násilí, jaké viděli a přebírali z obrazovky.

Bohužel, tito mladíci nejsou hloupí ani chybní, jak je označí nejjeden funkcionář obecního úřadu. Jsou to děti měšťácké namyšlenosti, absence rodičovského svědectví, prázdnoty v oblasti směrnic a priorit. Chybí jim konkrétní osobnost a charakter. Není možné, aby naše děti utíkaly do gangů, aby se cítily být někým. Cesta, kterou budeme muset spolu projít, nebude snadná ani krátká.

Dávejme si pozor, abychom na jedné straně nebanalizovali a na druhé nezveličovali. Vyhněme se nenáležitým a silným označením.

Raději doma a ve třídě znovu učme „dobrým mravům“, možná i tak, že je budeme uplatňovat jako první.

6. Pán, který ti podává ruku

Každý člověk „táhne za sebou“ neopakovatelnou nit svého života. Pesimisté cítí, že životní tempo je již nesnesitelné a křičí:

„Huř už ani nemůže být...“ Optimisté je uklidňují a říkají: „Nemáte pravdu, může být ještě huř.“

Naplňujeme prostor zlem?

Čekal jsem na taxi, když v tom mé myšlenky přerušil křik. Mladý řidič stál před autem a rozčileně rozhazoval rukama:

„Co je to za lidi... Chvilí jsem se vzdálil a už mi rozbili okénko a ukradli mobil.“

„To opravdu svět neviděl.“ Utěšoval jsem ho, jak jsem uměl. „A minule jsem přišel o rezervní kolo. Teď musím čekat na policisty, zablokovat telefon, zavolat manželce, ať jde pro děti. Strašné.“ „Máte pravdu...“ odpověděl jsem mu. „Mnozí lidé už nemají žádné zábrany. Vypustili jsme zlo z klece, a bude ještě huř...“

Překvapeně na mě podíval a na znamení souhlasu pokýval hlavou.

Správný úhel pohledu

Se zlem se setkáš téměř na každém kroku. **Ale mnozí lidé nechápou příkázání jako bariéru proti zlu, ale jako něco omezujícího.** Mnozí chtějí vypustit ze sebe všechny pudy, touhy, vášně.

Nechtějí důstojně žít, ale užívat si a užívat. Jdou svou experimentální cestou. **Vytvořili si své příkazy a zákazy.** Ale, ale..

Nezapomeňme, už to tady bylo

Každý z nás je tak trochu v situaci prvních lidí. V dětství, před našim prvním hříchem máme v duši ráj. Potom ucítíme Boží pravidla. **Jsou proto, aby nám tento ráj v duši zůstal pořád.**

I zlý duch je nablízku. Přijde pokušení. Člověk uslyší jeho klamavé: „Zkus to, budeš svobodný, budeš dospělý. Poznáš, co je dobré a co špatné. Užij si. Pryč s příkazy a zábranami.“

Tragická aféra se opakuje

Falešní proroci jsou mistry reklamy. Šeptají, ba i řvou na nás z mnoha reproduktorů.

A většinou každý z nás zopakoval tragédii prarodičů. Udělal hřích a jeho vnitřní ráj padl. Následovalo bloudění, trápení.

Pán podává ruku

Bůh tě miluje, a proto v Písmu, v Dekalogu je návod, co dělat, aby se ráj ve tvém nitru obnovil. **Desatero kultivuje lidské srdce.** Je to základ, který by měl být v chování každého člověka.

Chrání tak lidi, ba i přírodu. Bohu jde o to, aby vše bylo co nejvíce připraveno pro dobu, kdy vzniknou „**nová nebesa a nová země**“.

Přečti si následující přikázání Desatera, která jsou „přemluvena“ do řeči dnešních mladých lidí. Sleduj, jak jimi Pán rozvíjí hlavní přikáz lásky.

1. „Já jsem Pán,... tvůj Bůh,... nebudeš mít jiné bohy kromě mne! Nebudeš se jim klanět ani je uctívat!“ (srov. Ex 20,1-6.)

Bůh mi nabízí přátelství, miluje mě tak jak nikdo jiný a chce, abych ho i já miloval nade vše.

Chrání mě, abych nebyl v otroctví jiných věcí, umělých bůžků. To by byl tragický omyl.

2. „Nevezmeš jméno Pána, svého Boha, nadarmo!“ (Ex 20, 7, Dt 5,11.)

Nebeský Otec pokračuje v projevech lásky a souhlasí, abych ho jako jeho dítě

intimně oslovoval jménem. Jde mu o hlubokou lásku. Tento vztah je třeba pěstovat v srdci a vynášet uctivě na rty. Vždyť platí: Co na srdci, to na jazyku.

3. „Nezapomeň, abys den sváteční světil! (srov. Ex 20, 8-10.)

Pán chce, abych se s ním setkal, radoval a těšil se z toho, co pro mě stvořil. Stvoření mi dal jako dar. A proto ustanovil v týdnu jeden den, ve kterém se mám opoutat od všeho, co mě od něho vzdaluje.

4. „Cti svého otce a svou matku, abys dlouho žil na zemi, kterou ti dá Pán, tvůj Bůh!“ (Ex 20,12.)

Boží zákon lásky mám rozšířit i na jiné lidi. Z nich jsou nejdražšími rodiče. Úctu a lásku mám mít vůči nim pořád, poslušnost do dospělosti. A vlastně každou autoritu, která ctí Boží zákony, mám poslouchat.

5. „Nezabiješ!“ (Ex 20,13.)

Možná tě někdo strašně štve, ale ty mu nesmíš sáhnout na život ani jinak ublížit na těle, ani na duši. Život patří mezi největší hodnoty, které má on i ty. Respektuj to!

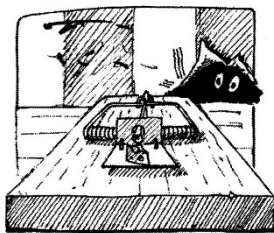

6. „Nezcižolžíš!“ (Ex 20,14.)

Pán stvořil lidi jako muže a ženy. Povolává je, aby si předávali pohlavní lásku v právoplatném manželství a aby z jejich lásky vznikli noví jedinci. Člověk nemá nezřízeně milovat jen část z jiného člověka.

7. „Nepokradeš!“ (Ex 20,15.)

Pro život potřebujeme mít i materiální dobra (i když jsme jen správcí toho, co nám Pán stvořil). Proto nikdo nikomu nesmí sáhnout na majetek. Potřebuje to pro svůj život.

8. „Nepromluvíš křivé svědectví proti svému bližnímu!“ (Ex 20,16.)

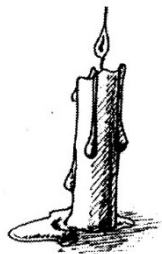
Bůh je pravda a my máme být jeho svědky. Proto chce, abychom žili v pravdě. Tu máme mít i ve vztahu k bližnímu. Neboť jen tak se dá vybudovat zdravá společnost.

9. „Nepožádáš manželku svého bližního!“ (srov. Ex 20, 17, Dt 22, 30.)

Ze srdce vycházejí špatné myšlenky, vraždy, cizoložství, smilstva, a proto ho musíš stále čistit! (srov. Mt 15, 19.) Pán si velmi váží rodiny, a proto ji nesmíš narušit ani nečistými myšlenkami a touhami.

10. „Nebudeš žádostivě toužit... po ničem, co patří tvému bližnímu!“ (srov. Ex. 20,17.)

Závist je netvor, který tě může zničit. Nepěstuj ho v srdci. A proto přej vlastnit majetek i jiným. Ve všem měj míru. Chceš-li být svobodný, vyhod' ze svého srdce touhy po tom, co ti nepatří.

Po přečtení „převyprávěného“ Desatera ho zkus obohatit svými postřehy. Jak bys je vysvětlil svým přátelům, kteří tvrdí, že je omezují. (Pokud je aktivita dělaná na setkání, nezapomeňte si vyměnit zkušenosti z dodržování příkazů.)

Pos' si k tomu dobrou hudbu a dopřej si dostatek času. A pak si to vyzkoušej i v praxi.

To jsi slyšel?

U nás si nejvíce ceníme těchto hodnot:

mít dobré zdraví,

žít v míru,

být zaměstnán,

založit rodinu a žít v ní spokojeně,

mít dost peněz a vysokou životní úroveň,

mít děti a dobře je vychovávat.

Co myslíte: hodnoty, kterých si ceníme, vytvořily přikázání?

Na každém kroku

S přikázáními a jejich aplikací v životě se setkáme na každém kroku.

Mluví dva přátelé, kteří se potkali po delší době: „Slyšel jsem, že tvůj syn hraje na klavír...“

„Máš pravdu.“

„A prý má i mezinárodní úspěchy.“

„I to je pravda. Už tři sousedé se kvůli jeho hře odstěhovali do zahraničí.“

Životní moudrost

Ty však jdi svou cestou a šok ze života zvládni v duchu hesla: „**Chci být akorát, ted' a tady.**“

V srdci láska, život naproti a já jsem v tom správný... **Jde o dobrou nabídku dobře zvládnout život.** Přesvědč se o tom sám.

Co jsme prožili

Betlémský příběh a žehnání vína v Olší

Ve středu 27. prosince v 16 hodin se náš farní kostel sv. Jiří zaplnil do posledního místa farníky u příležitosti tradičního žehnání vína. V letošním roce si místní děti, pod vedením Hanky Bednářové a Alenky Balášové, připravily scénku o narození Ježíše Krista s názvem „Stalo se v Betlémě“. Vystoupení se mělo konat už minulý rok, ale kvůli onemocnění většiny

děti se přesunulo až na letošní Vánoce. O to větší nasazení a píli měly děti při přípravě probíhající po celý advent a při samotném představení. Scénka byla hudebně doprovázena kytarou, elektronickými varhany a zpěvy našich chrámových zpěvaček.

Vánočně vyzdobený kostel, krásná scénka a zpěvy přispěly k neopakovatelné atmosféře večera, na jejímž konci někteří farníci neudrželi slzy dojetí.

Po skončení představení a požehnání vína panem farářem, se všichni přítomní přesunuli do místního kulturního domu. Děti zde dostaly zaslouženou odměnu a ostatní mohli u skleničky vína a dobrého jídla posedět a popovídat do večerních hodin.

Velké díky všem, kdo se na přípravě představení i následného příjemného posezení podíleli.

Anežka Bednářová

Výstava betlémů

Ve dnech 6. a 7. ledna se konala na faře v Dolních Loučkách výstava betlémů.

Letos jsme mohli zhlédnout 136 betlémů, které byly z nejrůznějších materiálů i koutů světa. K vidění byl betlém z Kanady, USA, Izraele, Jižního Súdánu, Myanmaru a dalších blízkých i vzdálenějších oblastí. Nechyběl ani místní betlém z Dolních Louček, kteří vytvořili naši řezbáři.

Také použité materiály byly pestré. Betlémy papírové, dřevěné, skleněné, keramické, perníkové, z moduritu, z těsta, ze skla a další.

Na tuto pěknou akci se přišlo podívat 60 návštěvníků, kteří dostali od pana faráře malý dárek.

Poděkování patří všem, kteří jakýmkoliv způsobem pomohli letošní výstavu betlémů v Dolních Loučkách uspořádat.

Jaroslav Štěpánek

Farní ples ve Žďárci

V pátek 19. ledna 2024 se v uskutečnil v Kulturním domě ve Žďárci již 9. farní ples. Organizace se ujala farnost Žďárec. Pro farníky ze sousedních farností Olší a Žďárec byl zajištěn autobus. Ples byl zahájen krátce po osmé hodině slovem pana faráře, který přivítal přítomné farníky, poděkoval organizátorům plesu, představil kapelu a popřál příjemnou zábavu. Hudební skupina M*E*Š hrála velmi pěkně k tanci i poslechu a parket se brzy začal plnit tanečními páry. Pěkná výzdoba, chutná večeře, spousta cukroví od našich hospodyněk, jako vždy výborné víno a samozřejmě bohatá tombola přispěly rovněž ke skvělé atmosféře celého večera. Kapelník hudební skupiny chválil přítomné tanečnice, kteří většinu večera protančili a ani se nezalekli latinskoamerických rytmů.

Upřímné poděkování patří všem, kteří se podíleli na přípravě a organizaci farního plesu, kteří přispěli do tomboly, všem zúčastněným a také těm, kteří nás provázeli svými modlitbami.

Jana Jakešová

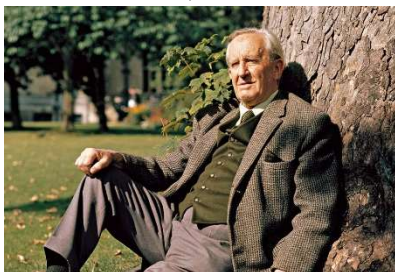
Úkony duchovní správy farnosti v roce 2023

	Dolní Loučky	Olší	Žďárec
Křty			
1. sv. přijímání			
Sva			
Pohřby			

Dva fenomény: J. R. R. Tolkien a Pán prstenů

Přestože se ve svých dílech vyhýbal očividným a explicitním obrazům, které by byly čistě náboženské, Tolkienovy postavy a jejich osudy jsou hluboce proniknuty jeho katolickou vírou. Snad nejjasnějším důkazem jsou postavy hobitů, kteří jsou ztělesněním „*anawim*“ z Ježíšových blahoslavenství, či „*humiles*“ z Mariina Magnifikatu v nejnámějším románu J. R. R. Tolkiena Pán prstenů.

Filmové zpracování díla J. R. R. Tolkiena Pán prstenů vyvolalo velký ohlas. Trilogie, která se zrodila pod vedením režiséra Petra Jacksona, získala množství ocenění, sklídila pozitivní kritiku a vyvolala mezi mladými nový zájem o Tolkiena. K tomu, abychom však pochopili, jak, proč, pro koho a s jakým cílem dílo vznikalo, je třeba znát život samotného autora.

V jednom z dopisů ze dne 2. prosince 1953 Tolkien píše svému příteli jezuitskému knězi otci Robertu Murrayovi: „Pán prstenů je od základu náboženské a katolické dílo. Když jsem ho psal, ani jsem si to neuvědomoval. Toto přesvědčení jsem nabyl při korektuře díla. To vysvětluje i fakt, proč jsem se rozhodl nevkładat – naopak, snažil jsem se tomu úplně vyhnout – jakékoli náboženské narážky nebo kultovní prvky. Náboženský prvek je totiž založen v dějinách a v symbolice mého díla.“

Těžký rodinný příběh

John Ronald Reuel Tolkien se narodil 3. ledna 1892 v Bloemfonteine v jižní Africe. Na jaře 1895 se spolu s bratrem Hilarym a matkou Mabel (rozenou Suffieldovou), které dělalo problémy africké podnebí, přestěhoval do Anglie. Za rok se rodina musela rozloučit s otcem Arthurem, který zemřel v Jižní Africe na krvácení do mozku. Mabel se se syny usadila nedaleko Birminghamu v Sarehole Mill. Paní Suffieldová tam spolu se sestrou konvertovala na katolickou víru. Tento krok jí přinesl otevřenou nenávisť (převážně baptistických) rodin z obou stran – Tolkienových i Suffieldových. Mladé vdově odmítly vypomáhat. V roce 1904 Mabel jako 34letá zemřela na cukrovku. Tolkien si na tento smutný okamžik vzpomněl v dopise svému synovi Michaelovi v roce 1965: „Když

myslím na smrt mé matky, vysílené pronásledováním, chudobou a nemocemi, a na její touhu a úsilí předat nám, dětem, víru, když myslím na maličký pronajatý pokojíček, ve kterém jsme všichni bydleli a kde osamocená zemřela, těžko se mi přijímá fakt, že moje děti se odklánějí od víry.“

Po matčině smrti se Tolkienovým tutorem stal otec Francis Xavier Morgan, osobní přítel kardinála Johna Henryho Newmana. Právě dílo a život kardinála Newmana poznamenaly i mladého Tolkiena. Otcí Morganovi vděčil za mnoho: „Od něho jsem se naučil, co je to láska a schopnost odpouštět“ - napsal později synovi Michaelovi. Příklad tohoto kněze mu pomohl překonat i „liberální tmu“ mariánské úcty. Postava Panny Marie sehrála v jeho myšlení i tvorbě významnou roli.

V roce 1916 se oženil se svou dlouholetou láskou Edith, kterou poznal ještě jako 16letý student. I ona konvertovala na katolickou víru. Po začátku první světové

války musel narukovat, ale v roce 1917 se pro nemoc z fronty vrátil. Ve stejném roce se Tolkienovým narodil první syn John, který se později stal knězem. Ve válce přišel Tolkien o mnoho přátel. V roce 1917 se pustil do díla *Silmarillion*. Za rok se dostal do Oxfordu, kde začal vyučovat. Tolkien byl v první řadě profesorem filologie. Až do roku 1959 vyučoval anglosaštinu v Oxfordu. Zvláště se věnoval výzkumu středověkých jazyků severní Evropy. Psal jen ve volném čase. V roce 1926 se spřátelil se C. S. Lewisem. Ten později napsal: „Přátelství s ním znamenalo ukončení dvou předsudků. Když jsem přišel na svět, varovali mě, abych nedůvěřoval ‚papežencům‘, a po příchodu

na fakultu angličtiny, abych nedůvěřoval filologům. Tolkien byl jedno i druhé.“ V roce 1920 se Tolkienovým narodil syn Michael, pak Christopher (1924) a dcera Priscilla (1929). V roce 1930 začal psát dílo *The Hobbit*, které publikoval v roce 1937.

Jeho nejlepšími kritiky byly vlastní děti. Tolkien rád vymýšlel fantastické příběhy pro jejich zábavu. Každé Vánoce jim napsal dopisy a sestavil tak sérii krátkých příběhů – později sesbíranou a publikovanou jako *The Father Christmas Letters*.

Dvacet let s Pánem prstenů

V roce 1949 dokončil po téměř 20 letech práce své dílo *Pán prstenů*. Proti autorově vůli jej editor pro technické obtíže vydání rozdělil na tři části, které postupně vyšly v letech 1954-1955.

V roce 1959 zanechal vyučování v Oxfordu. Velkou ranou byla pro něj smrt C. S. Lewise (1963). „Je to jako by mě zasáhly přímo u kořenů“ – svěřil se v dopise dceři Priscille. V roce 1971 zemřela jeho manželka Edith, bylo jí 82 let. V roce 1973

onemocněl a 2. září téhož roku zemřel v Bournemouth. Rok před smrtí mu univerzita v Oxfordu udělila čestný doktorát.

Víra – celoživotní opora

J. R. R. Tolkien byl celý život znám jako hloubavý člověk se smyslem pro fantazii. Velmi dobře ho charakterizuje moudrost, kterou vložil do úst Gandalfa: „Ten, kdo rozbije nějakou věc, aby zjistil, jak funguje, opustil stezku moudrosti.“ Od své konverze na katolickou víru spolu se svou matkou, když mu bylo osm let, zasvětil život upřímnému hledání pravdy. Víra mu byla celoživotní oporou.

Jedním ze zajímavých děl zabývajících se vztahem Tolkienovy víry a jeho tvorbou je studie Andreu Monda, kterou nazval *Prsten a kříž*. Tento středoškolský učitel náboženství říká, že nová popularita Tolkienova díla poznamenala nejen dějiny literatury, ale životy celých generací studentů. To je podle něho znamením toho, že mladý člověk hledá čistotu pravdy. Z dějin literatury je známo, že řečtí autoři měli na rozdíl od křesťanských tragickou vizi. Tragédie byla tragédií bez řešení. Neexistoval šťastný konec, neexistovalo to, co známe jako *happy end*. Ten je ovocem křesťanské touhy a vize. Tragédie se tak v křesťanské inspirované literatuře stává předposlední kapitolou. Sám Tolkien o tom napsal synovi Christopherovi v roce 1944: „Křesťanská radost vyvolává slzy, protože je kvalitativně podobná bolesti. Mají něco společného, a přitom jsou tak rozličné jako egoismus a altruismus, které se ztrácejí v Lásce.“ Fantazie a radost jsou podle Monda u Tolkiena a Lewise na společné cestě a jedna dává život druhé, protože pro oba křesťanské autory mají dějiny člověka nejen konec (*una fine*), ale i cíl (*un fine*), tím cílem je společenství s Bohem.

Co je třeba dělat

Pro Tolkiena má tedy příběh důležitější význam než jen sled událostí. Všechno, co se v jeho románech odehrává, má smysl. Každá z postav, její jednání, výroky, vztahy, mají smysl. Nejvíce to cítit právě v díle *Pán prstenů*.

Jedním z důkazů je rozhovor mezi Aragornem a Eome-rem: „Jak se může v takových dobách člověk rozhodnout, co je třeba dělat?“

„Tak, jak to dělal vždy,“ odpověděl Aragou. „Dobro a zlo zůstaly vždy nezměněné a jejich význam je tentýž pro elfy, trpaslíky i lidi. Je na každém z nás, abychom je poznávali, jak ve Zlatém lese, tak i ve svém domě.“

Velmi zajímavý pohled, lze ho nazvat až teologicko-morálním, nacházíme v kontrastu dvou kouzelníků. Gandalfa a Sarumana. Jeden z nich ve zkoušce obstojí, druhý ne. Gandalf je označován jako „šedý“. Ani on totiž není ještě úplně bílý. I on se rozhoduje mezi dobrem a zlem, mezi mocí prstenu a touhou ho zničit. Až po svém hrdinském obětování života se při návratu stává bílým. Prošel zkouškou a stal se plně hodným. (Alusie na zkoušku andělů.) Saruman, naopak, touze po moci podlehne. Je barevný, ale stává se černým. Odvěcí přátelé se definitivně rozdělí.

Definitivní vítěz je jasný

Zlo má však omezenou moc. Nejde o bojiště, kde dobro a zlo bojují, ale my nevíme, kdo zvítězí. To je pohled manichejské filozofie. Křesťanský pohled je jasný – je zde boj mezi dobrem a zlem, ale dobro definitivně zvítězí. Stvořitel prstenu, Sauron, chce ovládnout všechno a všechny. Jelikož je však jako ztělesněné zlo omezen a nemůže svou moc a bytí rozšiřovat donekonečna, jediné, co dokáže zvětšovat, je „vlastnění“. Tedy ne být, ale mít se stává smyslem jeho života. A právě na to klade Tolkien velký důraz. Dobří se umí zříkat věci i moci, zlí chtějí vlastnit a ovládat. Zatímco ti první jsou silnější schopností zříkat se, druzí se zamotávají do vlastní zahleděnosti. A rozeznat tyto dvě reality je poměrně těžké. Podle C. S. Lewise čím se člověk stává lepším, tím více vnímá zlo, které v něm ještě zůstává. Ale když se stává horším, zlo v sobě si vůbec neuvědomuje. Je to jako se snem. Od reality ho umí odlišit ten, kdo bdí, ne ten, kdo spí.“

Ani Sauron však nebyl původně špatný. Takovým se stal svým vlastním rozhodnutím. Stejný boj mezi dobrem a zlem se odehrál i v postavě Glocha.

I když se rozhodl pro zlo, má v životě několik možností, jak se z této cesty vrátit zpátky. Sklání se nad spícím Frodem a má svůj prsten, svého „miláčka“ na dosah. Místo toho, aby Froda zabil, se nad ním sklání a zbytek dobra v něm mu šeptá, aby ho pohladil. Vinou nevědomosti Frodova kamaráda Sama, který se lekne, že Gloch chce jeho přítele ublížit, se mu však dostane nového opovržení, čímž se definitivně dostává na stranu zla. Čím více se člověk zaboří do bahna zla, tím těžší je pro něj rozhodnout se opustit zlo.

Frodo, společenství a ti druzí

Kristologický obraz nacházíme zejména v postavě Froda. Jeho úkolem je zničit prsten, který je sídlem zla. Frodo musí opustit milovanou zemi, přátele, dobré jídlo, prostě vše, co je pro hobita příčinou nevyčerpatelné radosti ze života. A konečně, těsně před splněním díla, zůstává sám, v utrpení, jakoby v Getsemanské zahradě. Tolkien ho však nestaví na roveň Boha či bůžka. Frodo v poslední chvíli selže. Opustí ho všechny síly. Fyzické i morální. V tom okamžiku však zasáhne prozřetelnost v podobě nenasytného Glocha. Zlo a nenávisť jednoho využije prozřetelnost k záchraně Froda, ale i všech ostatních. Paralela mezi Jidášovou zradou je více než jednoznačná. Prozřetelnost hraje v celém románu velkou roli. Pokud by Glocha, zohaveného hobita, který se nechal přemoci zlobou prstenu, zabili už dříve (a mnozí na to měli více než sto chutí), dílo záchrany by nemohlo být provedeno. Sám Tolkien později uvedl: „Nejsme to my, kdo vidí budoucnost. Máme však jistotu, že je třeba být mimořádně štedří. Chceme-li doufat ve velkou shovívavost vůči nám, musíme ji nejprve prokázat sami.“ Když se vrátíme k Frodově oběti, jeho rozhodnutí opustit svůj domov, aniž by věděl, zda se tam ještě jednou vrátí, je rozhodnutím obětovat sebe samého pro záchranu ostatních. V celém postoji Froda, který se o moci prstenu dozvídá od Gandalfa, je výrazná jeho víra. Navzdory hrůzostrašným dějinám prstenu a obavě, která ho stále více naplňuje při pomýšlení, že on je ten, kdo má prsten zničit, vystupuje do popředí Frodova oddanost, víra a důvěra v dobro. To je představeno v poslu Gandalfovi. Frodo nechápe všechno, ale důvěruje. „Ponesu prsten, i když neznám cestu.“ Tak jako Abraham – jít s nadějí proti jakékoliv naději. Úplně sám však nezůstává. Vytvoří se

Společenství prstenu. Ty, kteří se rozhodnou Frodovi pomáhat, kteří jedí z jednoho chleba (*cumpanis*, tedy kompanie)! Předzvěst Církve a Eucharistie. Podle Andrea Monda můžeme v románu připsat třem postavám kristologický charakter. Aragorn je obrazem Krista Krále, Gandalf obrazem Krista Proroka a Frodo obrazem Krista Kněze, neboť je ochoten přinést nejvyšší oběť – obětovat vlastní tělo a vlastní vůli. Pokud jsme už při biblických paralelách, Tolkien také tvrdil, že jako inspirace pro elfskou královnu Galadriel mu sloužil obraz Panny Marie – její nauka a její obraz. Nejvěrnějším přítelem Froda je Sam – jeho zahradník a věrný přítel. Oddanost vyzná v kritické situaci, kdy se zdá, že mise ztroskotá. „Odvalu, pane Frodo! Nemůžu nést prsten já, ale můžu nést vás a s vámi i prsten.“ Je jako oslík, který je šťastný, že může Ježíše nést, i když ví, že v Jeruzalémě ho čeká utrpení.

Frodo a Sam dovedou svou misi do úspěšného konce. Ne však výlučně pro vlastní zásluhy, ale proto, že jsou ochotni být připraveni k oběti. Bez prozřetelnosti a milosti by jejich lidské síly nestačily. Během celé mise je s nimi ještě někdo jiný. Je to milost.

Jediná věta na závěr

Zajímavým je i konec románu vyjádřený jedinou větou, když hobit Sam přichází domů a řekne: „Vrátil jsem se!“ Sám Tolkien v dopise z roku 1944 přiznal, že

má úmysl román ukončit scénou, kdy Sam po příchodu domů drží v rukou velkou knihu (vždy toužil po poznávání a studiu, i když byl pouze zahradníkem) a vysvětluje svým potomkům vše, co se událo. Nakonec se však autor rozhodl pro praobyčejnou větu a i tu nevloží do úst hlavnímu hrdinovi. Sam řekne: „Vrátil jsem se.“ Je to aluzie na věčný život. Pokud provedeme vše, co bude třeba na zemi vykonat, jediné, co ve své jednoduchosti řekneme, je „vrátil jsem se“. Bude to návrat k Bohu ve vší důvěře v něho.

Tolkien se vrátil k Bohu, kterému zasvětil život svým dílem, v roce 1973 a je pohřben v Oxfordu na hřbitově Wolvercote spolu se svou ženou.

U jejich jmen jsou vytesána jména Beren a Lúthien na počest jednoho z největších příběhů lásky ve Středozemi.

(podle KN)

Knížní okénko

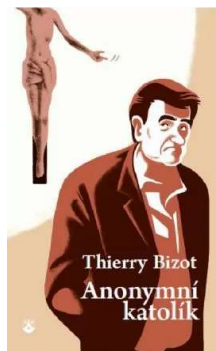
Dominik Duka

Zpověď

Tato kniha je unikátním vyznáním nejvyššího představitele katolické církve v České republice, nyní již emeritního arcibiskupa, kardinála Dominika Jaroslava Duky. Kněz, který vyslechl mnoho zpovědí, se sám “zpovídá” Jde o svědectví muže, který byl dělníkem, vojákem základní služby, politickým vězněm, duchovním na všech úrovních.

Vydalo nakladatelství Deus

cena 449,- Kč

Thierry Bizot

Anonymní katolík

Autobiografická kniha Thierryho Bizota, známého televizního producenta, vypráví o znovuobjevení křesťanské víry, které nastane, když to nejméně čeká – uprostřed krize středního věku.

Vydalo Karmelitánské nakladatelství

cena 41,- Kč

Co nás čeká, dá-li dobrý Bůh

Svátost Pomazání nemocných

Svátost nemocných či pomazání nemocných je určena lidem, kteří vážně onemocněli (nemoc, která může končit smrtí; závažná operace) nebo jejichž síly jsou stářím značně oslabeny. V našich farnostech bude možnost přijmout tuto svátost při mši sv.:

Dolní Loučky ve středu 14. února

Olší v pátek 16. února

Žďárec v úterý 13. února

Biblické hodiny

Setkání nad hledáním svatosti v Bibli pokračují i v novém roce a tento měsíc budou ve středu 14. a 28. po mši svaté v Pastoračním centru v Dolních Loučkách.

Změna vyhrazena

Věděli jste?

Padající sníh absorbuje zvuk, čímž snižuje okolní šum nad krajinou. Způsobuje to vzduch zachycený mezi sněhovými vločkami, který tlumí vibrace. Proto je během padání sněhu venku vždy více ticho.

(podle KN)

PO STOPÁCH LÁSKY

Minulý měsíc jsme si povídali o podobenstvích. Podívejme se na snad nejznámější a nejkrásnější **podobenství o marnotratném synovi a jeho otci.**

Jeden otec měl dva syny. Mladší z nich už nechtěl být doma a poslouchat otce. Vyžádal si svou část dědictví a odešel z domu.

• I my máme nebeského Otce. Ale často se nám nechce poslouchat, co nám říká. Myslíme si, že nám bude bez něj lépe.

Syn si v daleké zemi našel nové kamarády a spolu s nimi se bavil. Dokud měl majetek, měl i kamarády.

• Někdy si myslíme, že když nepůjdeme v neděli na mši svatou, budeme mít více času na hru a zábavu. Budeme moci v televizi sledovat všechno, co budeme chtít. Nikdo nás nebude omezovat.

ODPUŠ

Tedy si syn řekl, že se vrátí ke svému otci a poprosí ho, aby ho zaměstnal jako svého sluhu. Věděl, že sluhové jeho otce mají chleba dostatek.

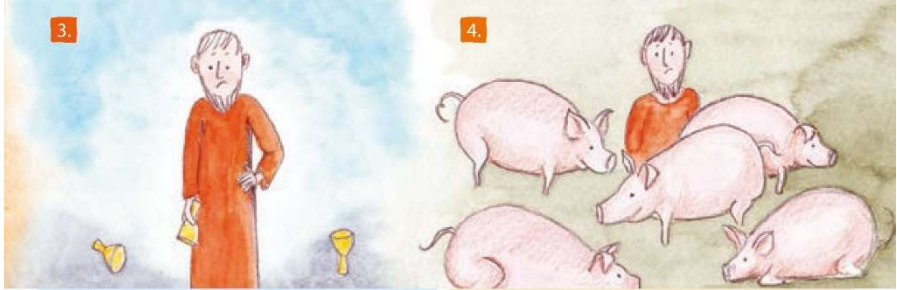
• Aby bylo naše srdce opět klidné a šťastné, potřebujeme se vrátit k Bohu. Potřebujeme litovat svých hříchů a zůstat s ním.

Jak se syn vracel domů, otec ho už zdaleka viděl a běžel mu vstříc. Dal mu přinést krásné šaty, obuv a prsten na ruku.

• I nás Bůh čeká. Když litujeme svých hříchů, Bůh nás bere do svého náruče a odpouští nám.

Ale majetek prohrál s kamarády. Najednou syn zůstal sám a byl velmi hladový.

- Po čase plném zábav začneme cítit, že nám něco chybí. Radost a pokoj se kamsi ztratily. Když potřebujeme kamarády - nejsou. Jakoby se vypařili.

Aby se syn uživil, začal u jednoho člověka pást vepře. Ale stále byl hladový. Dokonce byl ochoten jíst to, co vepři. Ale ani to mu nikdo nedával.

- Časem zjistíme, že děláme spoustu věcí, ale nic nás neumí uspokojit. Jsme rozzlobení, mrzutí.

TĚNÍ

Už víš, že křest smývá z duše dědičný hřích a všechny osobní hříchy. A víš i to, že křest můžeme přijmout jen jednou za celý život. Pán Ježíš však velmi dobře znal lidi. Věděl, že častěji zhřeší. Proto po svém zmrtvýchvstání ustanovil další svátost – svátost pokání.

Ríká se jí i **svatá zpověď**. A právě skrze ni Bůh očišťuje naši duši od osobních hříchů.

Ke zpovědi přicházíme jako marnotratní synové a dcery, kteří si uvědomili, že urazili Boha. S lítostí vyznáváme Bohu, co všechno špatné jsme udělali a Bůh nám dává prostřednictvím kněze své **odpuštění**.

Víš, jak se nazývá místo, kde se přistupuje ke svátosti pokání?

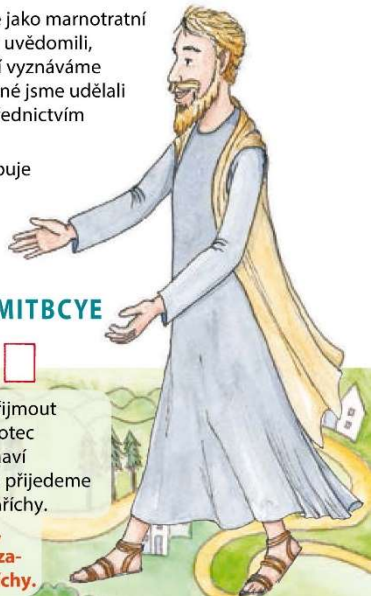
Vyškrtni všechna písmena, která jsou zde dvakrát. Ty, která ti zůstanou, postupně zapiš do okének.

GZJRSRPBYOHMVJFĚTFDGHNSMITBCYE

Vždy, když spácháme hřích, máme možnost přijmout svátost smíření. Bůh na nás čeká tak, jak čekal otec svého marnotratného syna. Bůh se nikdy neunaví v odpuštění. Odpustí nám vždy, když k němu přijedeme s lítostí a předsevzetím, že nechceme páchat hříchy.

Neexistuje hřích, který by Bůh neodpustil, když ho upřímně litujeme. Nikdy na to nezapomínejme. Bůh je větší, než jsou naše hříchy.

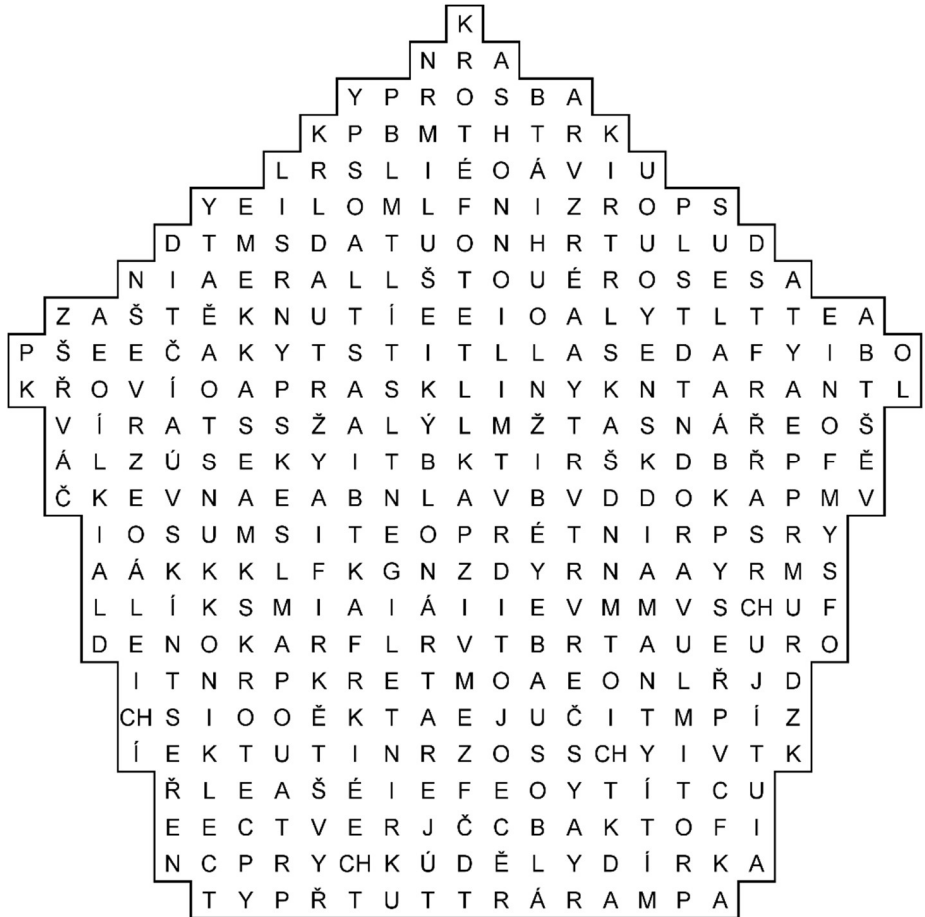

Světce pro tento měsíc se narodil asi těsně před rokem 600 v Lyonu ve Francii. Stal se kovářským mistrem. Neoženil se, ale za svou rodinu považoval chudé. Ve své dílně se svědomitostí otce pečoval o všechny své pomocníky a tovaryše. U všech, za které cítil odpovědnost, dbal nejen o řemeslnou stránku, ale i o morální a duchovní úroveň. Sám vždy začínal den modlitbou a dobrým předsevzetím. Také my bychom si měli každý den vzpomenout na přísloví: "Bez Božího požehnání marné lidské namáhání." Z ranní mše svaté čerpal pak požehnání do celého dne. Na paměti měl: "Hledejte především Boží království a spravedlnost, a všechno ostatní vám bude přidáno"(Mt 6,33).

Práci vždy začínal se slovy. "Ve jménu Páně." A druhým jeho heslem bylo "Bohu díky." Nikdy neopomněl za vše Bohu děkovat. Ke všem byl štědrý a často vyzýval druhé k důvěře v Boha. Byl velmi známým a oblíbeným. Jeho zásadou byla pravda, nikdy nezalhal a nikoho neošidil.

V jeho 60 letech s ním promluvil lyonský opat Viventius, který v něm poznal mimořádného muže, a nabídl mu vstup do kláštera. On do něj vstoupil a stal se vzorným mnichem, který pro sebe hledal poslední místo. Jeho život v klášteře byl krátký.

Jako svého patrona ho vzývají zámečníci.

asesor; asfalt; Asie; bary; bizoni; Brandl; cosinus; cítit; červ; detektiv; diamanty; direkt; dírka; diskety; držitel; erotici; euro; fadesa; fétor; film; fouet; frak; Fuchs; chybět; inteligent; jarmark; kabriolety; kafír; kešu; koniklec; kopr; křoví; kšandy; kufr; kvér; kvintet; kýbl; laik; Laos; Leich; lesk; lodr; louh; manévry; Mekka; milion; Miluše; moli; neřestník; Niob; oblá; okna; oska; otec; otká; otop; pamlsek; peří; píky; plst; poetismus; praskliny; prima; prosba; protimluva; přátelé; přesyp; přízvuk; rampa; ráno; rantl; rétor; řady; řešitelky; řvác; sensál; slib; snáře; spor; sprintér; srab; srny; stoa; stykače; symfonie; štek; Švéd; tofu; trán; třpyt; túje; tvíd; tvrdit; účes; úděly; uchvatitel; ujit; upustit; úseky; utrhout; věštba; víra; vous; záhon; zašteknutí; zjev; zrnit; žalý

Něco na závěr...

Jeden muž šel na koňské dostihy. Na závodě zhlédl u padoku kněze, jak jednomu koni žehná. Řekl si, že by to mohlo něco znamenat a honem šel na koně vsadit. A kůň skutečně vyhrál!

Muž tedy sledoval kněze i před dalšími závody a na sázkách za celé odpoledne vydělal. Rozhodl se, že v posledním závodě vsadí všechny předešlé výhry opět na jednoho „požehnaného“ koně. A tak vsadil.

Dostih začal slibně. Kůň po celou dobu závodu vedl, a dokonce se zdálo, že v cílové rovince svůj náskok ještě zvyšuje, ovšem pár desítek metrů před cílem se vedoucí kůň zhroutil k zemi a byl na místě mrtvý.

Muže to pěkně rozzuřilo. Po závodu vyhledal onoho kněze a sdělil mu, jak ho celý den pozoroval a jak se vše pokazilo v posledním dostihu...

Ten pouze smutně pokýval hlavou a povídá: „No jo, s vámi nevěřícími je problém. Vy zkrátka nepoznáte rozdíl mezi požehnáním a posledním pomazáním!“

„Opravdu mi přineseš nové bubny?“ ptá se Pepíček Santy.

Odpověď zněla: „Ano, protože tví rodiče letos opravdu moc zlobili.“

Na rodičovském sdružení: „A nezlepšil se náhodou můj syn?“

„Ale jistě, váš podpis falšuje daleko lépe.“

„A co u vás, taky to tak strašně fouká?“

„Ne, pohoda. Akorát ptáci létají nízko... Počkej, to nebyl pták, ale kočka!“

Nejbohatší muž ve městě si stěžuje faráři:

„Proč o mně každý říká, že jsem lakomec a drůzgrešle? Každému říkám, že až zemřu, polovinu svých peněz dám na kostel.“

Kněz přikývne: „To mi připomíná příběh o praseti a krávě. Farmář i jeho sousedé měli krávu velmi rádi, zatímco prase nebylo oblíbené ani trochu. Prase to nemůže pochopit, a tak se zeptá krávy: „Jak je možné, že tě všichni mají tak rádi, krávo? Lidé o tobě říkají, že jsi dobrá, protože jim dáváš každý den mléko, máslo a smetanu. Ale já jim dávám víc. Ze mě mají sádlo a šunku – úplně všechno užítkoví. A přesto já nejsem vůbec v oblíbeně, a ty ano. V čem to podle tebe vězí?“

Kráva se podívá na prase a odpoví: „Možná v tom, že já dávám, i když jsem ještě naživu.““